

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

182/1949

Duborg-Skolen

19

49

Slensborg

Rektor træffes som regel daglig kl. 12-13; uden for
denne tid helst efter telefonisk aftale.

Skolens telefon: kontoret og rektor 2331.

Postadresse: Riddergade 27, Flensborg
i Danmark: c/o Gråsten Bank, Kruså pr. Padborg

DUBORG-SKOLEN

FLENSBORG

Meddelelser fra skoleåret 1948-49

ved

Henry Jensen

*Og så til arbejde, alle! Mand og kvinde!
Vi har et land at tabe — eller vinde!*

*Minderude opsat i Duborg-Skolens festsal
den 4. marts 1949*

Vare unge, der faldt

1939 — 1945

»... Våren vil blomstre over de døde.«

1. Winkelmann, Johannes ..	født 5. 9. 1918	
	faldet i Polen	1939
2. Petersen, Herbert	født 4. 12. 1918	
	faldet i Frankrig	1940
3. Madsen, Henrik H.....	født 25. 3. 1917	
	faldet i Frankrig	9. 6. 1940
4. Nicolaisen, Willi	født 26. 1. 1912	
	faldet	3. 6. 1940
5. Trothe, Karl	født 2. 6. 1909	
	faldet i Rusland	1941
6. Thamm, Eduard	født 1. 11. 1914	
	faldet i Rusland	18. 7. 1941
7. Lorenzen, Johs.	født 20. 3. 1916	
	faldet i Rusland	25. 6. 1941
8. Hansen, Wilhelm A.	født 29. 1. 1919	
	faldet i Rusland	12. 7. 1941
9. Clausen, Hans	født 25. 10. 1919	
	faldet i Rusland	17. 12. 1941
10. Fink, Andreas	født 10. 6. 1915	
	faldet i Rusland	12. 9. 1941

11. Christiansen, Albert	født 6. 1. 1921 faldet i Rusland	21. 11. 1941
12. Borg, Lauritz	født 3. 10. 1916 faldet i Rusland	28. 6. 1941
13. Büchert, Karl	født 30. 11. 1920 faldet i Rusland	10. 12. 1941
14. Petersen, Karl Heinz	..	født 7. 11. 1915 faldet i Rusland	13. 8. 1941
15. Petersen, Andreas	født 4. 8. 1913 faldet i Rusland	19. 2. 1942
16. Lorenzen, Jep	født 5. 5. 1920 faldet i Rusland	9. 3. 1942
17. Lass, Hans	født 8. 4. 1921 faldet i Rusland	21. 3. 1942
18. Fritzel, Wilhelm	født 2. 12. 1913 faldet i Rusland	marts 1942
19. Madratzek, Stanislaus	..	født 4. 6. 1921 faldet i Rusland	marts 1942
20. Selsbak, Niels	født 17. 1. 1911 d. i Münsterlager	15. 5. 1942
21. Scholz, Poul	født 9. 5. 1917 dræbt ved bombeangreb	1942
22. Frederiksen, Bruno	født 16. 1. 1913 faldet i Rusland	5. 6. 1942
23. Binder, Henrik	født 19. 4. 1922 faldet i Rusland	25. 5. 1942
24. Clausen, Albert	født 23. 9. 1923 død på lazaret	juli 1942
25. Andresen, Karl	født 17. 9. 1917 faldet i Rusland	6. 7. 1942
26. Brammertz, Robert	født 1. 2. 1910 dr. v. bombeangr.	8. 9. 1942
27. Jessen, Bernhard	født 25. 8. 1915 dr. v. bombeangreb	8. 9. 1942
28. Kellner, Hans Wilhelm	..	født 16. 4. 1914 faldet i Rusland	8. 9. 1942
29. Mathiesen, Nikolaus	født 12. 2. 1914 faldet i Rusland	12. 8. 1942
30. Rehder, Jens Hans	født 13. 9. 1922 faldet	1942

31. Boysen, Svend Christian..	født 3. 1. 1922	
	faldet i Rusland	24. 9. 1942
32. Jebsen, Aksel Christian..	født 28. 5. 1921	
	faldet i Rusland	20. 9. 1942
33. Pfaffenbach, Paul Johs.	født 13. 7. 1922	
	faldet i Kaukasus	5. 9. 1942
34. Reckweg, Axel	født 7. 12. 1919	
	dræbt på flyvertogt	1942
35. Wolter, Willi Julius	født 11. 9. 1913	
	faldet	1942 (?)
36. Wolter, Rudolf	født 6. 2. 1915	
	faldet i Rusland	6. 10. 1942
37. Petersen, August	født 13. 5. 1911	
	f. v. Ilmensøen	26. 10. 1942
38. Jessen, Nicolaus	født 29. 10. 1917	
	f. ved Stalingrad	13. 11. 1942
39. Pohle, Erik Karl	født 20. 3. 1913	
	faldet i Rusland	23. 12. 1942
40. Gregersen, Olaf	født 20. 1. 1922	
	faldet i Rusland	21. 12. 1942
41. Hansen, Martin	27 år	
	død	28. 11. 1942
42. Hansen, Ernst	født 5. 9. 1919	
	død på lazaret	7. 3. 1943
43. Poulsen, Karl	født 1. 11. 1919	
	faldet	marts 1943
44. Sørensen, Herbert	født 30. 11. 1920	
	faldet i Rusland	april 1943
45. Streisel, Benno	født 30. 3. 1919	
	død på lazaret	2. 5. 1943
46. Linde, Sigfred	født 2. 8. 1924	
	omk. på togt t. søs	maj 1942
47. Budach, Hans Frederik..	født 11. 12. 1914	
	død i Rusland	25. 5. 1943
48. Petersen, Richard	født 9. 9. 1919	
	faldet i Rusland	1. 6. 1943
49. Lekkat, Ewald	født 26. 3. 1923	
	faldet i Rusland	4. 8. 1943
50. Bressemer, Carl	født 20. 7. 1919	
	faldet i Rusland	31. 7. 1943

51. Petersen, Jacob	født 3. 3. 1913 faldet i Rusland	14. 8. 1943
52. Jørgensen, Peder W. P.	født 30. 7. 1915 faldet i Rusland	sept. 1943
53. Krogh, Karl	født 3. 3. 1914 faldet i Rusland	16. 9. 1943
54. Harck, Hans	født 6. 11. 1911 faldet i Rusland	13. 9. 1943
55. Klinge, Oskar	født 29. 9. 1911 faldet i Rusland	23. 10. 1943
56. Petersen, Knud	født 4. 11. 1921 død på lazaret	7. 11. 1943
57. Trothe, Heinrich	født 13. 3. 1924 faldet i Rusland	novb. 1943
58. Wingender, Hans	født 31. 1. 1920 såret i Rusland (meddelelse om hans død 2. 12. 1943)	12. 2. 1943
59. Maas, Friedr. Christian	født 12. 10. 1924 faldet i Italien	24. 11. 1943
60. Andersen, Andreas Heinr.	født 18. 5. 1909 faldet i Rusland	15. 4. 1943
61. Staub, Harry Hans	født 18. 5. 1923 omk. i Norge	12. 12. 1943
62. Hemleb, Egon Martine	født 11. 12. 1918 faldet i Rusland	13. 12. 1943
63. Skov, Johs. Christensen	født 6. 3. 1913 faldet i Rusland	2. 2. 1944
64. Klinge, Karl Heinz	født 26. 11. 1924 død på lazaret efter skudsår ved østfronten (Braunsberg)	22. 3. 1944
65. Thomsen, Jørgen	født 31. 12. 1924 faldet i Rusland	26. 3. 1944
66. Krülbe, Helmuth	født 7. 7. 1917 faldet i Galizien	28. 4. 1944
67. Jensen, Poul	født 9. 3. 1920 faldet i Rusland	14. 3. 1944

68. Erichsen, Christoph Georg	født 18. 12. 1919 faldet som marinesoldat i 1942. (Meddelelse først tilgået familien 23. 6. 1944)	
69. Verdich, Hans Peter	født 3. 4. 1911 død på lazaret (østfronten)	30. 6. 1944
70. Jessen, Bernhard Chr.	født 25. 7. 1909 f. på vestfronten	1. 7. 1944
71. Sønnichsen, Sønke	født 4. 1. 1921 f. på østfronten	29. 7. 1944
72. Karez, Herbert Christian	født 15. 1. 1919 f. på østfronten	27. 7. 1944
73. Schubat, Werner Heinr.	født 28. 11. 1920 f. på vestfronten	8. 7. 1944
74. Glüsing, Werner	født 12. 7. 1917 faldet i Polen	26. 8. 1944
75. Burmester, Hermann	født 8. 8. 1912 faldet i Polen	18. 8. 1944
76. Fischer, Henning	født 12. 4. 1927 død på Haderslev epidemisygehus (var indkaldt til krigsarbejdstjeneste)	4. 10. 1944
77. Koschmieder, Johan	født 30. 3. 1924 f. på østfronten	15. 8. 1944
78. Jepsen, Aksel	født 22. 9. 1926 faldet i Holland	27. 9. 1944
80. Behrendt, Rudolf	født 18. 10. 1925 f. på vestfronten	12. 11. 1944
81. Vollerthun, Hans	født 8. 4. 1920 f. på østfronten	okt. 1944
83. Meyer, Henry	født 12. 8. 1923 f. på østfronten	22. 12. 1944
84. Gratzl, Frantz	født 11. 11. 1912 f. på østfronten	25. 1. 1945
85. Andresen, Erik Peter	født 12. 7. 1912 faldt	marts 1945
86. Rubusch, Thomas	født 12. 7. 1912 faldet	marts 1945

87. Bendixen, Heinrich	født 25. 9. 1924 f. på østfronten	16. 1. 1945
88. Lind Nielsen, Aksel Olav	født 3. 8. 1924 såret i Italien død på lazaret i München	26. 2. 1944 24. 3. 1945
89. Christiansen, Walter (Tarup)	født 25. 1. 1924 f. på østfronten	24. 3. 1945
90. Sørensen, Mathias	født 21. 11. 1926 faldet v. Dortmund	7. 4. 1945
91. Dierking, Heinrich	født 9. 11. 1926 død på Beeskov laz.	19. 4. 1945
92. Jessen, Hans	født 28. 12. 1920 død i russisk fangen- skab	3. 5. 1945
93. Thulke, Frederik	født 1. 1. 1920 død på lazaret (Italien)	juli 1945
94. Andresen, Gotborg	født 27. 6. 1927 død på lazaret (østfronten)	28. 11. 1945
95. Born, Henrik	født 11. 12. 1913 faldet i Rusland	12. 7. 1944
96. Lorenzen, Georg	født 4. 11. 1926 faldet i Tyskland o.	24. 3. 1945
97. Gensch, Hans Olaf	født 22. 11. 1924 faldet v. Libbei	28. 4. 1945

Endnu over 4 år efter kapitulationen kan vor tabsliste desværre ikke afsluttes. Vi har endnu flere af vore gamle drenge borte. Ukendte skæbner. Hvor længe? Ingen kan svare.

Duborg-Skolens drenge faldne i krigen 1939-45 til minde

Fredag den 4. marts indbød skolen til en mindehøjtid for de faldne elever. Højtideligheden, der overværedes af pårørende til de faldne samt af repræsentanter for de danske myndigheder m. fl., indledes med fællessangen: »Fædreland ved den bølgende strand«, hvorefter rektor bød velkommen:

»De forfærdelige krigsår, vi har gennemlevet — for anden gang i løbet af en menneskealder — har slået dybe sår, også blandt den skare af unge, der er udgået fra Duborg-Skolen.

I dag er vi samlet for at dvæle ved mindet om de elever, der ikke kom hjem, og det var ganske naturligt at gøre det netop i dag, d. 4. marts, hvor skolens første rektor, dr. Andreas Hanssen, ville være fyldt 70 år.

På skolens vegne byder jeg Dem alle velkommen til denne mindestund, velkommen til de faldnes forældre, søskende og pårørende, velkommen til alle venner af skolen.«

Skolens pigekor sang under ledelse af cand. mag. *A. Søgaard Jørgensen* dæmpet og blødt »Ak, intetsteds er roserne så røde,« og derefter talte skoleforeningens næstformand, redaktør *L. P. Christensen*, der indledende udtalte en beklagelse af, at formanden, grosserer *Cornelius Hansen*, ved sygdom var forhindret i at overvære højtideligheden. Derefter udtalte han:

»Der skal ved denne lejlighed først siges tak til Duborg-Skolens rektor, fordi De har indbudt os til denne særlige mindefest. Den 4. marts var i 19 år af denne skoles historie en festdag på Duborg banke. Den var Duborg-Skolens rektors, dr. Andreas Hanssens, fødselsdag, der altid satte sit særlige præg på dagen, ikke mindst i 1929 og 1939, da Andreas Hanssen fyldte henholdsvis 50 og 60 år.

1940 blev hans sidste fødselsdag. Da lå krigens skygge mørk og tung over dagen. En del af skolens elever var allerede indkaldt, et par dødsbudskaber indløbet fra krigen i Polen, og de lærere, der var tyske statsborgere, lå ved fronterne. Alt dette sled ham og prægede ham, og da han så en måned efter så Adolf Hitlers hær drage gennem Flensborgs

gader på vej til sit overfald på Danmark, blev det ham mere, end hans hjerte i bogstavelig forstand kunne bære. Et halvt år efter blev han stedt til hvile på Hellerup kirkegård. Og i dag på hans 70 års fødselsdag har vi kun kunnet nedlægge en krans på hans grav.

Skoleforeningen er derfor glad for det initiativ, der er taget m. h. t. at knytte mindet om denne skoles faldne drenge til netop d. 4. marts, og glad for, at vi — første gang Andreas Hanssens mindelegat bringes i anvendelse — netop har kunnet gøre det, som sket er, og som det er blevet besluttet i samråd med Andreas Hanssens enke, fru Asta Hanssen, nu Kgs. Lyngby, idet minderuden vil blive betalt af legatets midler. — Vi beklager, at det ikke var fru Asta Hanssen og hendes søn muligt at kunne være til stede ved denne lejlighed.

Med tak til dem, der har stillet sig til rådighed ved denne minderudes fremstilling: arkitekt Gottschalk for praktisk hjælp, kunstglasbrænder fru Mommsen for det tekniske arbejde og Ortwin Nøbbe for det kunstneriske udkast, beder jeg hermed på Andreas Hanssens mindelegats vegne Duborg-Skolens rektor modtage gaven med bøn om, at den må få lov til at gå ind i skolens liv efter den ånd, hvormed den er givet.«

Skoleleder *Børge Krebs Lange* sang inderligt og smukt:

*Fjernt har dine sønner, Danmark, faret fra din favn.
Der er ristet danske runer i Piræus' havn.
Brede bautastene knejser end på Skotlands vang.
Og i lejet synger Seinen på en nordisk sang.*

*Fjernere dog sønner af dig, Danmark, farer nu,
for en fremmed fane følger de med sorg i hu;
fjernt fra os, men dog tillige fast i hjemmets favn,
i vort håb, vor tro og længsel, i vor sorg, vort savn.*

*Polens sletter, Namurs volde, Lüttichs skansers fod
så dem kæmpe, så dem falde, drak det dyre blod;
mange hviler alt derude i en ukendt grav,
Danebrog blev ej den pude, dødens seng dem gav.*

*Tåreblændet Slesvigs datter ud af døren ser;
han, den kære, som hun vented', kommer aldrig mer',
bøj dit hoved, moder Danmark, klæd i sort din borg,
sæt sordinen på din harpe: dine børn har sorg!*

*Herre, hvert et suk du høre trods kanoners brag!
Bær du Slesvigs trætte sønner gennem nødens dag,
lad dem se dit kors, der lyser gennem røg og brand,
og det røde blod, der købte vej til livets land!*

Pigekoret sang derpå «Guds fred med vore døde», hvorefter skoledirektør Bernhard Hansen holdt mindetalen:

»Det falder mig træls
at røre tungen.
En sten på brystet
stemmer for åndedrættet.
Med ordets tryllemagt
har det sig trangt,
når tankens hus
i stormen hælder.

Sådan indledte Egil Skallegrimsson sit mindedigt *Sønnetabet* over sin søn Bødvar, der var omkommet til søs under Island en stormvejrnat.

*Det falder mig træls
at røre tungen.*

Sådan kvad for 1000 år siden Islands største skjald, da han — efter selv at have fundet sin søns lig i havstokken og på hesteryg bragt det ud på Digranæs og gravsat det der i fædrenes høj — følte sit eget hjerte skælve og sit livsmod briste. Da var det forbi med skjaldegaven.

*Med ordets tryllemagt
har det sig trangt,
når tankens hus
i stormen hælder.*

Forbi, forbi.

1000 år.

Og der er ikke anelse af forandring i et faderhjerte.

Sorgen er os et og det samme.

*En sten på brystet
stemmer for åndedrættet.*

Livet strider mod sig selv, når sorgen sætter ind over et menneskehjerte, og gør det mangefold, når døden har gjort vold på naturens orden. Det bliver så meningsløst det hele. Drengen, din og min og vores, der var hjemmets pulsslag og en fars og mors samlivs rigeste lykke, er der ikke mere. Hvad er der så at leve videre for?

Egil Skallagrimsson øjnede det ikke.

Han ville gå med Bødvar i døden og lagde sig på sin seng og ventede på dens komme. Hans sorg skulle blive hans bane. Hvor Bødvars hjerte brast, skulle også hans briste:

*Brændingen bruser
og dundrer på døren
til min faders dysse.*

Men Egil overvandt sorgen og fik sin digtergave — viddets våben, vel slebet — lydefrit tilbage. Og fædrenes gravhøj på Digranæs åbnede sig først for ham, da hans timeglas mange år efter randt ud.

Dette var, hvad sagaen beretter om det sønnetab, som blev udgangspunktet for den oldislandske digtnings storslåede kvad af samme navn — *Sønnetabet* eller *Sonartorrek* —, og som i Lorenz Frøhlichs gengivelse er blevet brugt som motiv for den minderude, der fra i dag skal smykke Duborg-Skolens festsal. Og så har da denne minderude for vore faldne drenge, som vi indvier i dag den 4. marts 1949 på denne skoles første rektors, afdøde dr. Andreas Hanssens 70 års fødselsdag, selv talt om det, vi ville, dagen skulle minde os om, talt om det forgængelige menneskelivs forunderlige bestandighed.

*Om sønner, der døde,
om glæder lagt øde,
om sorger, der sved,
og livsmød, der veg.
Og dog: at trods alt
vil livet sejre,
hvor livet faldt.*

Ja, for døde gjorde de, vor skoles første friske kuld, et sælsomt sørgekor for vort indre øje. For vi husker dem alle, vi, der har været med fra denne skoles første dag.

Husker dem. Forskellige, forskellige Men dog en forunderlig helhed taget under ét. Duborg-Skolens drenge alle.

Her har de stået og sunget dagene ind; dernede i gården har de tumlet sig i sol og blæst, og derude på volden med den skønneste udsigt, et øje kan skue, har de oplevet Flensborg fjord som en forunderlig naturskøn ramme om deres barneår og som en stille hvisken om det navn, de gemte i deres hjerter, Danmark. Hele flokken hørte os til, og da døden tog dem, hylledes vor fane i sørgefloer for dem alle.

»*A thing of beauty is a joy for ever*«, siger englænderne. Et skønhedsindtryk er en glæde for bestandig. Og har vi set dem her, de 97 drenge fra Duborg-Skolen, hvis navne er blevet os dyrebare, fordi deres skæbne blev så ubarmhjertig og deres offergang for denne hjemstavn så tung, så tung, som vi ser de nuværende elever fylde denne sal hver eneste dag, da ved vi, at det er sandt dette, at det billede af skønhed, vi så og oplevede, er blevet os en bestandig glæde. Og derfor også den bitre, bitre sorg, da dødsbudskabene kom. Og da vi kun havde lov til et eneste: græde med hinanden.

Hvorfor? havde vi jo ikke lov til at spørge. Jeg husker, en fortvivlet far gjorde det i en dødsannonce over sin faldne dreng. Dagen efter sad han bag lås og slå.

Jeg tror, vi evnede at bringe disse ofre uden at blive bitre, selv om vi havde svært ved at fatte meningen og i dag vel har endnu langt, langt sværere derved. Jeg tror, vi evnede at holde vor sorg ren og vor lidelse under kontrol. Lidelsen kan knuse en sjæl eller øge de skarpe kanter; men lidelsen kan også slibe de ædles æt til krystalklare perler. Tør vi tro, at vi alle, vi herhjemme og de, der var i dødens sold, evnede lidelsen på denne måde?

Ja, hvad ved vel vi? Det går jo endnu at sige: Din vilje ske, når det gælder en selv, men når det gælder en anden — — ? Når en af vore faldne kunne skrive i en gæstebog herhjemme, før han drog af sted for sidste gang: »Brug du os, hvor du kan; tag du os mand for mand; stå skal mit fædreland«; ja, så ved jeg sikkert, at han selv har hvilet i dette og vel også fundet en stille lykke, i hvert fald en vis menneskelig tilfredsstillelse deri; men når han så tager alle de andre med i det, han skrev? Ja, så må vi vel nøjes med at føje til: Gid de har evnet striden alle. Og gid, vi må evne ansvaret alle, vi, der sendte dem ud. Hvis vi da ikke bare prøver på at dulme det hele med det letkøbte: Hvad var der andet at gøre?

Vi har alle medansvar for vore faldne. Og det vil vel let kunne komme til at gå sådan, at dette ansvar bliver sorgens tyngdepunkt, bliver en anklage mod dig og mig, mod os alle. For den, for hvem livet har anden og mere værdi, end at det er noget kendt fremfor noget ukendt, er døden jo ikke det værste, ej heller når den kommer, netop som livet skal til at begynde. Stod bare et eneste sekund af deres korte liv stille, kan det være blevet dem en rigdom og en lykke, der hverken spurgte om dage eller år. Det er i det lange løb ikke dette, om et liv hører op, før aks sætter moden kærne, men langt, langt mere, om vi har forvaltet det pund retteligt, der blev os betroet, da forældrene gav denne skole deres drenge, og da vi efter deres skolegang fastholdt dem i hjemstavns danske ungdomsliv for bagefter at sende dem ud i Adolf Hitlers forbryderiske krig, til menneskelig fordærv eller udslettelse eller til oprørende slaveri i fangelejre, der for manges vedkommende ikke er ophørt endnu. Øjner vi ikke Guds finger bag denne offergang, da må vi vist stille tilhulle vore hoveder i bitter sorg.

Men vi lever på tro i vort grænseland, i vor omstridte hjemstavn. Den tro, der er stærkere end al forstand. Den tro prøvede vi at finde udtryk for under krigen, da vi morgen efter morgen sang Carl Plougs vers:

*Til morgenbøn lad alle klokker ringe,
skønt over os er nattens sorte sky:
Lad ordet lyde, og lad salmen klinge,
så skal vor brudte styrke sig forny,
og håbet dale ned på duevinge,
og natten svinde for et lifligt gry.
Og så til arbejde, alle! Mand og kvinde!
Vi har et land at tabe eller vinde.*

Et vers, som Duborg-Skolen for øvrigt i denne tid bruger igen.

Det er i denne strofes sammenhæng, vi prøver at forstå det, der er blevet denne skoles skæbne i krigens onde år, så vi — som det er skrevet på kæmpehøjens mindetavle henne på den gamle kirkegård — kan sige om vore faldne Duborg-drenge:

*»Mindet om jer lever, så længe danske hjerter slår; thi større kærlighed
har ingen end den, der sætter livet til for sine venner.«*

Efter at pige-koret havde sunget »Der flyver så mange fugle«, udtalte rektor:

Det har mange gange her på skolen — måske mest på tomandshånd — været drøftet, på hvilken måde vi synligt kunne hædre mindet om de faldne Duborg-elever, 97 ialt. Jeg takker legatbestyrelsen for dr. Andreas Hanssens mindefond for, at denne opgave nu er løst på så smuk en måde.

Endnu et smykke er føjet ind i den krans, som i forvejen pryder denne skønne og traditionsrige sal. Vi, der nyder det privilegium hver dag at kunne synge vor morgensang herinde, skal herefter daglig have denne nye minde-rude for øje.

Den skal minde os om skolens første rektor, der i 19 år ledede skolen og skabte de traditioner, som er en væsentlig del af skolens liv og vedblivende vil være det.

Ved sit motiv minder den os tillige om vor samhørighed med norden, hvis ærværdige, historiske og kulturelle arv vi i det jævne, daglige arbejde forsøger at løfte.

Men først og sidst vil ruden minde os om dem, der virkelig gjorde det, som vi andre kun er nået til at synge om: at ofre livet.

De gik i døden og opfyldte derved deres tunge pligt for at værne retten til fædrenes jord.

Lad dette være os en appel, så vi husker, at man også kan sætte livet ind ved at *leve* for sit land, og her kan vi alle være med, hver på sin måde.

Tak endnu engang for denne gave, som vi vil værne om i dyb ærbødighed.«

Mens skolens florumvundne fane sænkedes foran mosaikruden, mindedes forsamlingen i stilhed eleverne, der blev derude, og stilheden sluttede med, at rektor bad Fadervor og udtalte et:

Ære være deres minde.

Duborg-Skolen (1920-1949)

Et tilbageblik

I 1950 vil Duborg-Skolen i Flensborg kunne se tilbage på et 30-årigt virke blandt landsmænd i Sydslesvig. 30 år er ikke noget stort spænd af tid, men alligevel er det værd at standse et øjeblik og kaste et blik tilbage på en år-række, der afspejler et rigt afsnit af skolens udvikling gennem gode og onde dage. 1864 satte punktum for dansk skole i Sydslesvig; det var kun småt bevendt med oplæring i dansk sprog og kultur i tiden mellem 1864 og 1920. Flensborg Avis var den sidste skanse i Sydslesvig. Den første verdenskrigs afslutning i 1918 bragte nye tider; og efter afstemningen i 2. zone i 1920 måtte den danske befolkning se tingene i øjnene og prøve på at finde sig selv igen efter skuffelsen. Den politiske omvæltning i Tyskland med gennemførelsen af Weimarforfatningen i 1919 og ikke mindst statsminister N. Neergaards ord til Sydslesvig på Dybbøl i 1920 gav lidt trøst og lys på sydslesvigernes trange vej fremad. Weimarforfatningens paragraf 113 hjemlede også de danske sydslesvigere ret til at indrette danske skoler, sådan at der derved gaves løfte om, at de nu kunne lade deres børn oplære i dansk kultur, den ret, der var frataget dem af prøjserne efter 64. Allerede før afstemningen i marts 1920 gav de tyske myndigheder løfte om oprettelse af en dansk kommuneskole i Flensborg, som så efter mange besværlige forhandlinger kom i gang i efteråret 1920 med et elevtal, der var blevet stærkt reduceret af de stedlige skolemyndigheder (af over 900 indmeldte børn fik kun ca. 240 lov til at begynde deres danske skolegang.)

Den danske skoleforening for Flensborg og omegn så dagens lys 5. maj 1920. Nu havde man en organisation til at tage sig af opgaverne, som ville blive mange: f. ex. kursus for børn og voksne, børnehaver, høj- og efterskoleophold. I overgangstiden før afstemningen var der fra privat side sat mange kursus med danskundervisning i gang både i by og på land. Behovet for den undervisning var også dengang meget stort, og tilslutningen dertil viste dens berettigelse. Det var dog af stor vigtighed at få indrettet skoler for den opvoksende slægt, dersom den opvågnende danskhed i Sydslesvig efter 1920 skulle få fast bund under sig. Derfor var grundlæggelsen af »Dansk Skoleforening« af så stor betydning. Det stod klart, at en kommuneskole i Flensborg ikke var nok; der måtte gives velbegavede lejlighed til højere undervisning. I rigsforfatningens § 147 fandtes en bestemmelse, hvorefter man

kunne indrette privatskoler med højere undervisning, når disse var anerkendt af staten. 1. oktober 1920 skred man til handling, idet en kreds af forældre besluttede at oprette en privat realskole. Til dens leder valgtes en sydslesviger, der p. gr. af sit nationale sindelag var blevet afsat fra sit embede, *Julius Bogensee*. Undervisningslokaler fandt man indtil videre i »Hjemmet« Mariegade 20, en villa, som tidligere havde tilhørt redaktør Jens Jessen. »Hjemmet«s lokaler var imidlertid slet ikke egnet til skole, og udenomspladsen var for lille, så det blev klart for skoleforeningen, at der snart måtte skaffes udveje for en større og bedre skole. Forskellige planer kom på tale, bl. a. om at erhverve »Hotel Duborg« på hjørnet af Duborggade

Forårsdag i »Hjemmet«s skolegård 1921.

og Dorotheagade (i dag en del af »Finanzamt«); men man enedes til sidst om at bygge. Dertil krævedes penge og en byggeplads. 20. dec. vedtog skoleforeningens bestyrelse at ansøge den danske stat om hjælp til bygning af en ny skole. Byggepladsen, en af de skønneste i hele byen, erhvervedes d. 9. febr. 1921, da et grundstykke oppe på Duborg banke ved Kongegade 21 købtes. En deputation rejste i marts til København og fik løfte om en bevilling på finansloven til opførelse af en ny skole. 1. maj 1921 valgtes grosserer *Cornelius Hansen* til formand for skoleforeningen, og der blev i den nærmest derpå følgende tid ført forhandlinger i København med kendte danske skolemænd, bl. a. borgmester *Kaper* og viceskoleledertør *Svane* om det sydslesvigske skolevæsens organisation og også om ansættelse af en rektor og skolekonsulent. Julius Bogensee havde nemlig i mellemtiden trukket sig tilbage fra sin skoleledervirksomhed ved realskolen i »Hjemmet« for at gå

over til journalistiken. Hans efterfølger, *I. K. Petersen*, kunne imidlertid ikke få koncession som skoleleder af de tyske skolemyndigheder i Slesvig, hvorfor man måtte se sig om efter en anden. Valget faldt — og det er viceskoledirektør Svanes fortjeneste — på daværende lærer og inspektør ved Gentofte skolevæsen, dr. phil. *Andreas Hanssen*, et valg, som blev til stor lykke for Sydslesvig, idet det forundtes ham at bygge alt dansk skolevirke syd for grænsen op og føre det ind i faste baner. Han var en stærk personlighed og en meget kundskabsrig mand, der vandt anerkendelse og respekt hos både danske og tyske. Dr. Hanssen ansattes 1. aug. 1921 og fik sin koncession fra regeringen i Slesvig i nov. Der udarbejdedes nu en fast læseplan for skolen, som godkendtes ved et møde i København i januar 1922; her trak viceskoledirektør Svane det store læs. Skoleplanen blev så nogenlunde lig med en dansk realskoles, idet der dog af naturlige årsager tillagdes faget Tysk mange flere timer. Skulle der senerehen være trang til at udbygge ud over realskolen d. v. s. med en studentereksamen, kunne dette tages under overvejelse til den tid. Da man skulle tage børnene efter en 4-årig grundskole, blev der indrettet 4 mellemskoleklasser i alderen fra 10—14 + 2 realklasser fra 14—16, som så sluttede af med dansk præliminæreksamen. Skoleforeningen havde 23. april 1921 indsendt ansøgning om byggetilladelse til den nye skole; denne tilladelse blev endelig givet d. 10. jan. 1922 af myndighederne i Flensborg by, underskrevet af Baurat *Ziegler*, hvorefter man kunne gå i gang med byggearbejdet. Grundstensnedlæggelsen fandt sted d. 31. marts 1922 ved en smuk højtidelighed, hvor der blev talt af skoleforeningens formand *Cornelius Hansen*, landstingsmand *Jefsen-Christensen* på rigsdagens kulturudvalgs vegne, konsul *Neergaard-Møller* og rektor, dr. *Andreas Hanssen*. Skolen fik navnet »*Duborg-Skolen, Folkelig Dansk Realskole*«. Den 15. dec. 1922 var man så vidt med byggearbejdet, at »rejsningen« kunne finde sted; ved denne lejlighed talte murermester *Jensen* på håndværkernes, dr. *Andreas Hanssen* på skolens og pastor *Noack* på forældrenes vegne. I april 1923 var man endelig nået så langt med bygningen, at de nederste 7 klasseværelser kunne tages i brug. Det var en stor dag i den danske realskoles historie. Gennem hele 1921 og 1922 indtil april 1923 levede den danske realskole sit liv i Mariegade under stadig trangere vilkår, idet det stadig stigende elevtal bevirkede, at hvert eneste rum efterhånden måtte tages i brug. Fra skoleforeningens side var der i februar 1922 søgt udveje for at få indrettet en kommuneskole for den sydlige bydel, hvilket — trods det stigende børneantal — af skoleråd *Lorenz* betegnedes som et ganske urimeligt krav. Hensigten fra myndighedernes side var tydeligt nok at begrænse dansk skolevirke i Flensborg by til kun én offentlig skole og én privat skole. Dette kom også klart til udtryk i det afslag, skoleforeningen fik på sit andragende om at måtte indrette en privat folkeskole i Tivoli-bygningen i Stuhls-alle, som grænseforeningen havde erhvervet og stillet til rådighed som skole. Disse bygninger betegnedes af myndighederne som »ikke egnede« til skole; man gik dog med til at lade Tivoli-skolen bestå, indtil

Duborg-skolen var færdigbygget, som en afdeling af den bestående realskole. Indtil Tivoli-skolens lukning 1. april 1925 fik så adskillige hundreder danske drenge og piger dansk skolegang, som de ellers ikke ville have været i stand til at få. Forældrenes faste holdning og vilje til at få deres børn i dansk skole viste sig håndgribeligt ved en »skolestrejke« i 1924 — hvor endog politiet var mobiliseret for at hente børn i tysk skole. Fra efteråret 1920 indtil påskeferien 1923 udfoldedes der et livligt dansk skoleliv i »Hjemmet« i Mariegade. Vanskelighederne i det daglige var store og mangfoldige, men der arbejdedes med liv og lyst. De fleste af lærerne var unge og tog fat med ungdommens ukuelige optimisme. Mange af børnene var krigsprægede, udis-

»Tivoli«-skolen. Nu Chr. Paulsen-skolen.

ciplinerede hjemmefra p. gr. af fædrenes fravær under krigen. Overgangen fra tysk til dansk skoleform faldt svær for adskillige; de kendte ikke til den jævne, kammeratlige måde, danske lærere i almindelighed tager børnene på. Men de faldt i det store og hele hurtigt til og kom til at holde af deres skole, hvad de atter og atter har givet udtryk for efter deres indtræden i de voksnes rækker. Sproglige vanskeligheder var der selvfølgelig også nok af, hvad ikke kan undre. Mangt og meget af det, der giver dansk skoleliv indhold, lærte disse børn at kende; årlige skoleudflugter i byens omegn, til Slesvig-Danevirke eller til skønne steder i Danmark. Vinterudflugter med skøjter og kælke på fjorden eller ved Sosti, dilettantkomedie af børnene eller lærere, sanglege m. m.

»Hjemmet« blev efterhånden en fuldstændig myreture, sådan at alle rum måtte tages i brug — en overgang sad ældste klasse helt oppe under taget i skoletjenerens, »gamle Petersen«s, pigeværelse med en kommode som pult. Elevernes antal steg med rivende hast; man begyndte i okt. 1920 med 14 børn, men var pr. 1. april 1921 oppe på et antal af 108.

Et år senere beløb tallet sig til 176; og pr. 1. april 1923 var der 252 elever, som efter ferien, d. 16. april, foretog den glade og forventningsfulde vandring fra Mariegade, gennem Borggården, over Toosbuygade op over Duborgbanke til den nye, dejlige skole på slotsvolden. Dér arbejdedes der under

Duborg-Skolen set fra Kongegade.

håndværkernes hamren og banken i det næste skoleår, til bygningen var helt fuldført i 1924. Duborg-Skolens *indvielse* fandt sted d. 29. juni 1924. Et ny kapitel i dansk skolelivs historie i Flensborg tog sin begyndelse. Dagen begyndte med en gudstjeneste i »Ansgar« om formiddagen, hvor pastor Noack prædikede. Kl. 2 om eftermiddagen samledes de indbudte i skolens smukke festsal, hvor der blev holdt taler af landstingsmand *Jepsen-Christensen*, grosserer *Cornelius Hansen*, pastor *Noack* og rektor, dr. *Andreas Hanssen*. Kl. 4½ samledes man påny for at overvære den første dimission i den nye skole af årets dimittender. Ved samme lejlighed takkede byens nuværende overborgmester, *I. C. Møller*, på forældrenes og børnenes vegne: — Vi har daglig forstået, at skolen forstår at samarbejde med hjemmene, og vi mærker, hvor glade og fornøjede børnene er for at gå der. Den danske realskole er som et hjem for os. Idet vi siger tak for, hvad der hidtil

er udrettet, vil vi udtale håbet om, at den danske realskole i mange tider må virke til gavn og ære for Flensborgs borgere. —

Da myndighederne lukkede »Tivoli-Skolen« pr. 1. april 1925, blev resten af eleverne derfra overført til Duborg-Skolen, sådan at man nu kom op på et elevtal af 363. I 1925 bortfaldt de af byens skolemyndigheder iværksatte *optagelsesprøver* til Duborg-Skolen, som fra dansk side hele tiden var blevet anset for en urimelighed. Hvorfor måtte man ikke selv afholde prøverne og selv dømme om elevernes egnethed til at komme i mellemskolen? Eller var det for at få lejlighed til at afvise en mængde børn, der gerne ville i Duborg-Skolen? Vi tror, at det var skoleråd Lorenz hensigt; han bærer derfor ansvaret for, at mange blev afvist. I en skrivelse fra det prøjsiske kultusministerium af 2. marts 1925 meddeltes det, at den offentlige optagelsesprøve for Duborg-Skolen bortfaldt for dette år. Den blev aldrig senere genindført.

Afgangseksamen fra dansk realskole afholdtes for første gang i eksamensterminen 1923, hvor 8 elever bestod. Siden da er der blevet holdt afgangseksamen 26 gange, og indtil sommerferien 1948 havde ialt 390 elever bestået dansk præliminæreksamen. Da det tyske skoleår regnedes fra april til april, har man indtil 1945 altid afholdt forårseksamen. I mange år — lige til 1927, da skoleråd Lorenz gik af — afholdtes der hvert år i *januar* og *februar* offentlige prøver, som også gjaldt for Duborg-Skolen. Ved denne lejlighed optrådte så skoleråden i spidsen for en flok tyske herrer og damer fra byens skolekommission og overværede undervisningen. Den nye skoleråd, dr. *Siewers*, ophævede den offentlige årsprøve for Duborg-Skolens vedkommende, således at myndighedernes inspektion fra nu af indskrænkedes til for det meste et kort besøg af skoleråden. I en årrække indbød skolen i marts måned til en *forældredag*, hvor der holdtes en slags årsprøve med både skriftlige og mundtlige prøver. I vinteren 1925/26 gik man dog over til at afholde forældremøder med hver klasse; disse møder mellem forældre og børnenes lærere slog så godt an, at man har bibeholdt disse forældremøder til den dag i dag. Og disse trådte også i stedet for forældredagen i marts, hvortil besøget kun havde været småt. For mellemskolens vedkommende bestod oprykningssprøven så kun af skriftlige prøver i hovedfagene. Realklasserne blev prøvede i alle fag. Ved den årlige afgangseksamen fungerede *undervisningsinspektøren for realskolerne i Danmark* som censor og fik så samtidig lejlighed til at inspicere og overvære undervisningen. *Otto Bjørneboe*, der afløste professor *Rønning*, har således gennem et kvart århundrede været en årligt tilbagevendende, kær gæst på skolen. Desuden har gennem en årrække de fleste rektorer ved de nordslesvigske statsskoler og andre anerkendte skolemænd fungeret som censorer ved skolens afgangsprøver og der ved været med til at knytte båndene fastere over grænsen.

Til betryggelse af børnenes *sundhed* blev der ret hurtigt indført sundhedskontrol ved den danske realskole, idet fra skoleårets begyndelse 1923 dr. med. *N. Jensen* blev ansat som fast skolelæge, en stilling, dr. Jensen til skolens tilfredshed har indtaget i 25 år, til i 1948 »Dansk Sundhedstjeneste«

har overtaget tilsynet med børnene. Mange af børnene bar efter den første verdenskrigs afslutning gennem mange år stærke mærker af den underernæring, nød og elendighed, som også dengang herskede, og trængte til særlig omsorg. Med støtte nordfra blev der så indført *skolebespisning* for de trængende elever, som lægen havde udtaget. Megen tak for støtte til denne bespisning skylder skolen og børnene til de landsmænd i Danmark, som ydede bidrag til bespisningens gennemførelse. Især skal her nævnes *Haderslev* og *Århus katedralskoler*, hvis store offervilje og gode landsmandsskab årligt fik synligt udtryk henede. Denne bespisning bestod i en årrække af kakao-drikning med rundstykker og smør i skolens kakaostue for de mindre trængende og i en middagsbespisning hos »Dansk Menighedspleje« i »Ansgar« i Toosbuvgade for de mest trængende. Da forholdene for vore landsmænd henede ikke bedredes, men snarere blev ringere, især under den forfærdelige arbejdsløshedsperiode o. 1930, blev denne børnebespisning en fast tradition, ja udvidedes endog under den anden verdenskrig til at omfatte alle børn i de danske skoler. I dette store barmhjertighedsarbejde står Sydslesvigs danske børn i umådelig taknemmelighedsgæld til *primus motor* i dette foretagende, generalinde *Julie Ramsing*, København. En anden hjælpeforanstaltning, som skolens i legemlig henseende dårligt stillede børn fik gavn af, var »Børnenes Helsehjem« ved *Sdr. Vilstrup strand* i Nordslesvig, oprettet af den »Sønderjydske Fond«. Gennem mange år lige til den dag i dag med ganske få afbrydelser har skolen kunnet sende kirtelsvage børn til helsehjemmet til et 6-8 ugers ophold hvert forår. »Plejemor« *Maren Søren-*

Duborg-Skolen. Trappeparti.

sen mindes med taknemmelighed af mange sydslesvigske børn. *Skoletandpleje* blev også hurtigt indført og er indtil kapitulationen 1945 blevet gennemført af tandlæge dr. *Uldall*.

En institution i Danmark, »*Sydslesvigske Børns Feriekomitee*«, ligeledes med generalinde *Ramsing* i spidsen, har siden 1920 formidlet feriepladser i Danmark for børnene fra de danske skoler i Sydslesvig. Dette barmhjertighedsarbejde tog allerede sin begyndelse i overgangstiden inden afstemningen 1920, hvor komiteen uden hensyn til nationalitet gav tyske og danske børn et hårdt tiltrængt ophold i Danmark. Efter afstemningen førte komiteen dette arbejde videre for de danske børn, som blev tilbage syd for grænsen. Mange danske hjem har gennem mere end et kvart sekel åbnet sig gæstfrit for sydslesvigerne, hvad man ikke kan være taknemmelig nok for. Også i pædagogisk henseende var det betydningsfuldt at få børnene til Danmark, hvor de levede sig ind i danske forhold, dansk lynne og dansk sprog. Den, som har overværet børnenes afrejse eller hjemrejse, glemmer aldrig den forventning hos børnene, når de tog af sted til plejehjemmet, eller den rørende gensynsglæde på Flensborgs banegård, når poderne vendte lykkelige tilbage, strålende af sundhed. Opgaven med feriebørnene er i dag blevet mangefold større; tak til de landsmænd, der aldrig svigter! — En fast tradition ved Duborg-Skolen er i årenes løb de *Københavns- og Århusrejser* blevet, som afgangsklassernes elever har fået som belønning for eksamenssliddet. Tak til studenteforeningen »*Hejmdal*« i København og kredsen i *Århus*, med rektor *L. Christiansen* i spidsen, for håndslaget og veludført arrangement af rejserne, så at disse har stået som strålende og uforglemmelige oplevelser for eleverne.

Ved forskellige forældremøder i skoleåret 1926—27 var det blevet drøftet at oprette en *fortsættelsesklasse*, et 8-de, frivilligt skoleår for de elever, der var nået ud over den skolepligtige alder, og derved give dem en yderligere uddannelse i sprog (dansk, tysk og engelsk), historie (hjemstavn!), bogføring, stenografi, maskinskrivning, tegning, sløjd, — og spec. for piger: skolekøkken, håndarbejde, sundhedslære. Da mange unge ikke kunne få lærepladser på gr. af stærk arbejdsløshed og økonomisk depression i disse år, kunne en del af disse få en lejlighed til at dygtiggøre sig yderligere.

Denne fortsættelsesklasse approberedes af skoleråden og begyndte sin undervisning efter *påske 1927*. Ideen faldt i god jordbund hos skolens forældre-kreds, idet klassen (undertiden har tilslutningen været så stor, at den måtte deles) er bleven bibeholdt ved skolen lige til påske 1949, hvor man af pladshensyn indtil videre må undvære denne undervisningsform. Ialt har indtil påske 1949 omkring 600 elever gennemgået denne særklasse og har modtaget afgangsbevis derfra. — Duborg-Skolen var også med i den nye landvinding inden for pædagogikkens område, som kaldes »*lejrskole*«. Denne form for praktisk skole i det frie indførtes for første gang i skoleåret 1929-30. Da drog nuværende skoledirektør *Bernhard Hansen*, dengang inspektør

ved skolen og en af lejrskoletankens varmeste forkæmpere, med et hold på 24 elever på et 8-dages lejrskoleophold på *Rønshoved højskole*. Udbyttet af dette ophold svarede fuldtud til de forventninger, der var stillet dertil, — og lige siden har hvert år 1 eller 2 klasser (gerne 1 real = 4. mell. + fortsættelsesklassen) haft deres årlige 14 dages lejrskoleophold, sådan at så at sige hver elev, der har gået i skolen, har fået lejlighed til at opleve denne form for skole. For støtte til den økonomiske side af sagen gennem mange år skylder skolen tak til »*Sønderjydske Skoleforening*«, »*D. N. U.*« og »*Den nordsjællandske Lejrskole*«. De lærere, der har deltaget i lejrskoler og har set den glæde og interesse, hvormed børnene er gået op i arbejdet, vil bevidne, at denne form for skole ikke blot er forsvarlig, men især for købstadsskolebørn er et værdifuldt supplement til en række af skolens undervisningsfag.

Dyrkelsen af den for de fleste unge så herlige *idræt* er naturligvis heller ikke blevet forsømt ved Duborg-Skolen. Skolen har haft den lykke gennem

Ludvig Find: *Parti fra Enø*.

Gave fra Ny Carlsberg-Fondet.

årene at have haft en række dygtige gymnastiklærere, der ikke var bange for at ofre af deres fritid til gavn og glæde for børnene. Årlige idrætsstævner herhjemme og sammen med landsmænd i Danmark — der bør nævnes *jolkeskolens* store idrætsstævne i København 29. juni—1. juli 1928, de nordslesvigske statskolers idrætsstævne på kongens fødselsdag, afholdt skiftevis i de pågældende skolers hjemby, og det store skoleidrætsstævne i Århus

1948 — hører med i billedet af Duborg-Skolens liv og virke gennem mere end et kvart århundrede. Disse stævners betydning for de sydslesvigske børn, der derved er kommet i en naturlig kontakt med landsmænd derhjemme, kan ikke vurderes højt nok. Som en ringe gengæld har skolen så ved sine hjemlige idrætsfester inviteret unge gæster nordfra til at deltage i festen hernede, som altid er faldet ud til største tilfredshed.

Et fag som *sang* har naturligvis haft de bedste betingelser for vækst og udvikling hernede. Sønderjyder og sang hører sammen; og intet fag har været mere medvirkende til indleven i dansk kultur end sangen. Duborg-Skolens børn har altid gerne villet synge, og sanglærerne har gennem årene haft deres slid, men også stor glæde ved de opnåede resultater. Danmark har ved forskellige lejligheder kunnet opleve børnenes sang gennem æteren, idet adskillige kor har sunget ved »*Dybbøldagens*« festaften i København. Hjemme i Flensborg har skolen også afholdt adskillige koncert- og sangaftener, hvor forældre og venner har kunnet nyde børnenes præstationer. Et elevorkester har også set dagens lys og ydet sit bidrag ved festlige lejligheder.

En anden side af skolens virke har *kursusundervisning* og *aftenskolen* været udtryk for, idet der hvert vinterhalvår har været indbudt særlig til danskundervisning og sløjd. Disse aftener har gennemgående haft god tilslutning, især i de store arbejdsløshedsperioder. Det har været en glæde at se de mange forældre, som aldrig havde haft lejlighed til at lære dansk i skolen, sætte sig på skolebænken og med stor iver kaste sig over arbejdet.

De *foredragsrækker*, som skolen også indbød til så at sige hver vinter, har ligeledes kunnet glæde sig ved god tilslutning, men »*Flensborghus*« og »*Borgerforeningen*« var helt overfyldt, når lærerne, »*det pædagogiske teater*«, spillede dilettantkomedie, gennem en årrække regelmæssigt hver anden vinter. Disse måneder krævede meget af lærerne, for de måtte ud til alle foreningshuse i Sydslesvig og spille for og opmuntre landsmænd i hårde modgangstider. Det var selvfølgelig ikke den store kunst, som man f. eks. kunne få at se ved de kgl. skuespilleres besøg på byens teater og på skolen, men det tør siges uden overdrivelse, at der er blevet præsteret megen god dilettantkomedie af danske lærere og lærerinder i Sydslesvig gennem årene. —

Den politiske omvæltning i Tyskland i 1933 mærkedes naturligvis også ved Duborg-Skolen, om end mere indirekte. Den nazistiske ensretning kom ikke til udtryk her, da man ikke blandede sig direkte i privatskolens undervisning; derimod gav den nye ånd sig håndgribeligt udtryk på den måde, at elevtallet efter højdepunktet i 1935 med 365 elever lige til kapitulationen dalede lidt hvert år, så at skolen kom ned under 200. Årsagen dertil var det stadige tryk, der blev lagt på forældrene, for at få dem til at ommelde børnene til tysk skole. Officielt blev der ganske vist bedyret, at der intet tryk blev anvendt; men inofficielt ved man gennem forældrene, at de nazistiske tillidsmænd, »*Blockwarts*«, var meget nævenyttige, og ved trusler om forflyttelse og arbejdsfortabelse lykkedes det at presse adskillige børn ud.

Forholdene var endnu mere vanskelige ved kommuneskolen, så at antallet af tilmeldte »rekrutter« hvert år daledede. En følge heraf var, at tilgangen til Duborg-Skolens 1. mellem også blev mindre. Det kunne være nedslående for lærerne og alle gode venner af den danske folkegruppe hvert år at være vidne til tilbagegang. Hvor ville dette føre hen? På den anden side blev der fra gamle elever vist megen hengivenhed over for deres gamle skole, således at pessimismen ikke fik lov til at tage overhånd. De unge stod gennemgående fast — og så var — »vor fremtid hernede ikke helt grå.« Når disse unge, der nu måtte gennemgå 1 års tvungen arbejdstjeneste + 2 års soldatertjeneste, holdt fast ved deres overbevisning og holdt optimismens fane højt, så var der trods alt en dansk fremtid. Dette kom til at stå klarere efter den anden verdenskrigs udbrud: efter alt dette grusomme ville der oprinde en *ny* tid hernede.

De 5½ onde år blev en slem prøvelsens tid for de danske i Sydslevig. For skolen gjaldt det om at få arbejdet så vel gennemført som muligt. De mange luftalarmer gav naturligvis en mængde forstyrrelser i skolens liv — og de kom til at betyde mange af skolens kostbare timer i beskyttelseskældrene med nerverne anspændt både hos store og små. Til vor store lykke skånedes krigen skolen, selvom bomberne d. 19. maj 1943 faldt tætved (det var udslettelses dag for børnehaven i Batterigade, da 15 børn + 2 voksne dræbtes). Timelærerinde, cand. mag. fru *Eli Jessen* forlod Duborg-Skolen ved alarmens begyndelse og gik hjem — i døden. — Men dødens høst var større ude ved fronterne, og tallet på de gamle drenge, der

Duborg-Skolen. Buegangen.

aldrig ville vende tilbage til hjemstavnen, blev stort, for stort. Og mindehøjtidelighederne på skolen blev flere og flere. Alt som krigen trak i langdrag, måtte de drenge, der sad på skolebænken ved krigens begyndelse, trække i trøjen og ofre deres lemmer for en *fremmed* sag. Tallet på Duborg-Skolens officielt faldne er i dag på 97, men der er desuden en mængde meldt savnet, hvis tal måske aldrig opklares. Blandt skolens lærere var der to tyske statsborgere, som var indkaldt til krigens sidste dag. 1940 så et rektorskitte ved skolen, idet dr. *Andreas Hanssen* afgik ved døden efter nogen tids streng sygdom på Gentofte amtssygehus d. 17. november. En stor personlighed og dygtig skoleleder var ikke mere — hvem kunne løfte arven, især på dette vanskelige tidspunkt i skolens historie. Inspektør D. Dirks ledede skolen, til den nye rektor, *Bernhard Hansen*, tiltrådte stillingen d. 1. april 1941. Der var under de herskende forhold ingen, der bedre kunne føre skolen videre end Bernhard Hansen. Han sagde sit ja til Sydslesvigerne, skønt han sad i god stilling i Danmark — og der endnu var langt til vejs ende med krigen. — Det daglige arbejde blev gjort, så godt det var muligt. Ingen dag blev forsømt til undervisning, det var vigtigt at have børnene i skolen, især for dem, hvis fædre var borte fra hjemmet. Da ernæringsforholdene forværredes, blev skolebespisningen udstrakt til alle børn i danske skoler takket være generalinde *Ramsing*. Forældremøderne gik næsten i stå i krigens sidste år; da ville ingen uden for deres dør om aftenen p. gr. af luftkrigen; men det daglige skolearbejde blev ført videre, og afgangseksaminer gennemført, hvorfra adskillige drenge gik lige ind i den tyske trøje.

I krigens slutfase — i januar 45 — blev Duborg-Skolen beslaglagt af myndighederne — til flygtningesygehus. Indtil videre nøjedes man med at belægge stueetagen og 1. sal med de menneskevrag, der skyllede ind over vor landsdel fra *Østprøjsen*. Det var ikke hyggeligt at måtte holde skole i et sygehus, men der var ikke andre muligheder; undervisningen foregik i de sidste krigsmåneder på 2. sal og oppe under taget; ja, endog i nogle private hjems spisestuer; næppe var Duborg-Skolens børn ude, før kommuneskolen rykkede ind (med eftermiddagsundervisning). Dens bygninger blev allerede beslaglagt i vinteren 1941, hvorfor Duborg-Skolen åbnede sine porte for den lige til kapitulationen. Ja — det var nogle urolige måneder, inden de tyske hære gav op. Luftaktiviteten tog også mægtigt til her i de sydslesvigske egne; krigen rykkede nærmere. Med bange anelser sås fremtiden i møde inden det store kollaps; hvordan ville det gå med Flensborg og med vor skole med dens dyrebare indhold — Sydslesvigs danske fremtid? Afgangseksamen med ældste klasse fandt sted allerede i februar under forholdsvis ro. Forholdene for de unge lå nu sådan, at der måtte afholdes »nødexamen« med adskillige elever, som allerede før deres skolegangs afslutning havde fået deres indkaldelsesordre; men heldigvis skimtedes enden på dette meningsløse blodbad med lys forude for Sydslesvig — troede man da dengang. April måned bragte klimaks og forøget uro. Regelmæssig skolegang blev

der nu ikke mere tale om; sirenerne satte næsten altid ind ved 9-tiden efter første time. Så kom børnene et par timer i kælderen — og så hjem. Deres nerver kunne ikke tåle mere. Mange mødre beholdt dem hjemme og drog fuldt belæsset med kufferter ud på landet. Panikken var ved at gribe befolkningen. Man ventede bombardement af byen, især efter at Hitlerrigets sidste ministre havde søgt tilflugt i marineskolen i Mørvig. Byen blev nådigt skånet, d. 3. maj blev den erklæret for »åben by« — og den fjerde maj bragte kapitulationen, freden!

Der var mødt få børn i skolen lørdag d. 5. maj p. gr. af de sidste dages urolige forhold (bomber over byen natten mellem 3.—4. maj havde krævet mange ofre). Man samlede til en kort højtidelighed, hvor rektor især talte om Danmarks befrielse. Dagen efter fejredes skoleforeningens 25-årige jubilæumsfest under stor tilslutning. »Fredens dag« blev fejret ved et stort møde på skolen d. 8. maj, hvor skolens nye *orgel*, en gave fra danske sydslesvigere, indviedes.

I den kommende tid mærkedes på Duborg-Skolen — omend i noget mindre grad p. gr. af skolens særlige stilling som eksamensskole — det store »ombrud« blandt den hjemmehørende sydslesvigske befolkning. Hver dag bragte så at sige nye ommeldelser fra tyske skoler. Trykket fra nazitiden var nu vejet — og det stod nu frit for forældre for første gang efter 64 at bestemme over deres børns skolegang. Mange, som indtil nu af forskellige årsager havde holdt sig tilbage eller havde været tvunget af omstændighederne til at lade deres børn gå i tysk skole, kom nu tilbage. I de følgende måneder indtil sommerferien voksede Duborg-Skolens børnetal til ca. 300; det blev klart, at der blev brug for mange nye arbejdskræfter i den kulturelle kamp. Der meldte sig da også mange i de kommende måneder; og nu blev pladsspørgsmålet aktuelt. Noget af det første, skolens ledelse tog fat på, var fjernelsen af de tyske flygtninge fra selve skolen; det lykkedes forholdsvis hurtigt at få disse bort, sådan at man den 13. juni igen var herre i eget hus. Hurtigt gennemgik de af flygtningene benyttede lokaliteter en ordentlig renselsesproces, så alle klasserne igen kunne benyttes. Kommuneskolen kom efter ferien atter i gang i Duborggade, og en ny kommuneskoleafdeling blev indrettet i Christian Paulsen-Hjemmet i Stuhrsallé, indtil denne fik sit endelige hjem i skolen ved Friserbjerg; men dette tog længere tid. I det kommende år blev antallet af tilmeldelser til kommuneskolerne så stort, at der måtte indrettes endnu flere skoleafdelinger i byens forskellige kvarterer. Det store antal af aspiranter til 1. mellemklasse i 1947 nødvendiggjorde en deling af Duborg-Skolen; og efter sommerferien åbnedes så mellemskoleafdelingen i »Christian Paulsen-Hjemmet« med inspektør Dirks fra Duborg-Skolen som leder. Et rektorskifte ved Duborg-Skolen fandt sted 1. august 1946, idet adjunkt ved Tønder statsskole *Henry Jensen* udnævntes til rektor ved Duborg-Skolen; rektor *Bernhard Hansen* fik således mere tid til at hellige sig sin gerning som ansvarlig leder af hele det opvoksende danske skolearbejde i Sydslesvig.

Det siger sig selv, at overgangstidens vanskeligheder har været mangeartede og store, men ved fælles hjælp er disse blevet så nogenlunde overvundne. Man skulle igennem disse år for at komme i roligere gænge med skolearbejdet; men meget extraarbejde med kursus, især for de elever, der kom fra højere tysk skole, hvor store mangler og huller i en forsømt undervisning under krigen tydeligt afspejlede sig, måtte lærerne tage på sig. Der er i disse år blevet arbejdet med godt humør og stor energi, hvorved skolen ved omflytninger af forskellige lærere og ved de mange nye hjælpere's ankomst har fået et helt nyt ansigt. Man bygger videre på de gamle traditioner og følger nyt til fra en ny tid. Alt overvejende er at se den glæde, hvormed de

*Fra Duborg-Skole-lærernes opførelse af »Eventyr på ferierejse«.
Oktober 1948.*

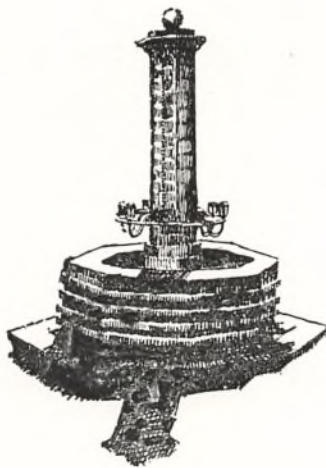
nye elever kommer til skolen og meget snart føler sig hjemme. Hårdt skal der arbejdes for at nå de pensum, man skal nå på tilsvarende undervisningstrin i Danmark. Resultaterne ved afgangseksamen viser, at det kan nås. Censorerne fra Danmark har givet udtryk for deres tilfredshed med ydelserne: sydslesvigske elever kan i det store og hele stå mål med deres kammerater derhjemme. Men nu er tiden kommet, da man skal videre frem. Forældrene ønsker, at deres børn skal have en chance for at kunne tage en dansk studentereksamen hernede. Og er det ikke en naturlig følge af udviklingen? Man kan da ikke forlange, at de skal gå over i tysk højere skole, — hvor man ingen garanti har for, at de kan komme — og få deres danske kulturelle dannelse, som endnu er ufuldstændig, udvisket af tysk skoleop-

dragelse, som er helt forskellig fra vor. En dansk gymnasieundervisning skulle tværtimod være den naturlige afslutning på deres skolegang, for dem, der har evnerne. — Og Sydslesvig har brug for unge med den bedste uddannelse i den hårde fremtid, der ligger forude!

Da danske skolemænd sammen med sydslesvigere i 1920 drøftede indretningen af det private højere skolevæsen i Sydslesvig, blev man enige om realskoleformen som den bedste indtil videre, men spørgsmålet om en videre udbygning af skolen udover realeksamen blev stående åbent, indtil dette atter kunne blive aktuelt. I dag er dette aktuelt! Måtte vore landsmænd derhjemme forstå timens alvor!

En hård fremtid med en stadig tiltagende hård kamp for tilværelsen ligger forude. Intet er afklaret eller kommet ind i faste, rolige baner. Også for Duborg-Skolen vil der være store vanskeligheder at overvinde i tiden, der kommer. Hvorledes skaffe plads til de mange, der berettiget søger optagelse i mellemskolen — og hvorledes klare også det vanskelige spørgsmål at skaffe de nødvendige lærere? — Imidlertid — arbejdet må gøres — livet i grænselandet har altid været en kamp. Dansk skole i Sydslesvig trådte sine barnesko og stod sin prøve i Weimartidens og nazismens Tyskland. Den bøjede nakken i stormen, der gik hen over den, men rejste sig igen i 1945. Også i tiden, der kommer, vil den hævde sig, fordi den bygger på den hjemmehørende, danske befolknings trofaste kærlighed.

Thomas Madsen.

25-års jubilarene

AFGANGSKLASSEN OG SKOLENS LÆRERE 1924.

Bageste række:

Bo Winter Jacobs
H. L. Henriksen
Jef Tange
D. Dirks
Elisabeth Madsen
Brandt Pedersen
Amalie Hersbøll, f. Rattenborg
Worsøe Schmidt
Dr. Andreas Hanssen
Emil Arps
Peder Jensen
Marianne Schlesinger
Bernhard Hansen
Johs. Kirchhoff

Mellemste række:

Elvin Schødt
Hans Jørgen Wismar
Bruno Uldall
Ebbe Peter Sørensen
Heinrich Meier
Axel Stormgaard Jepsen
Otto Madsen

Forreste række:

Enevold Feddersen
Ellen Hellesen, f. Birkedal
Mary Nielsen Larsen
Annelise Johannsen, f. Møller
Helene Lorenzen, f. Harck
Dagmar Dall
Jes Frederik Christensen

Alm. forberedelseksamen 1948

Ved skriftlig og mundtlig eksamen stillede følgende censorer, der var indbudt af skolen, sig velvilligst til rådighed:

adjunkt *Wohlfahrt Andersen*, Tønder, (tysk)
undervisningsinspektør *O. Bjørneboe*, København, (engelsk)
rektor *L. Christiansen*, Århus, (matematik)
adjunkt *Knud Fanø*, Tønder, (historie)
rektor, dr. *N. H. Jacobsen*, Haderslev, (geografi)
lektor *Henry Karlsson*, Haderslev, (dansk)
lektor *Ernst Krag*, Sønderborg, (naturhistorie).

Til eksamen indstilledes 45 elever, der alle bestod med den ved hver enkelts navn angivne karakter:

II. real y.

1. Bock, Friedrich	mg?	13,47
2. Hansen, Mogens Bernhard	g+	12,44
3. Jürgensen, Uwe	g+	12,78
4. Kruhl, Karl Otto	g+	12,98
5. Lange, Helge Knud	mg?	13,22
6. Matlok, Theo	mg+	14,31
7. Matthiesen, Willi	g+	12,69
8. Nicolaisen, Helmuth	mg	13,93
9. Schmidt, Heinz	mg	14,00

10. Winzenburg, Norbert	ug?	14,62
11. Andreßen, Elise Prah	mg+	14,31
12. Christiansen, Ellen	mg?	13,64
13. Clausen, Anne Christine	mg+	14,38
14. Deckert, Gunhild	mg+	14,40
15. Glahn, Birgitte Jæger	mg?	13,20
16. Grønning, Ingeborg	mg?	13,31
17. Hansen, Annelise	g+	12,78
18. Hansen, Hanni	mg?	13,31
19. Hinrichsen, Elfriede	mg	13,69
20. Hynding, Ellen Ingrid	ug?	14,53
21. Johannsen, Harriet	mg?	13,27
22. Lorenzen, Meta	mg?	13,42
23. Meyer, Sonja	mg?	13,56
24. Nielsen, Karen Elisa	mg+	14,20
25. Petersen, Karen	mg+	14,36
26. Schlott, Ingrid Elisabeth	ug?	14,60

klasselærer: overlærer, frk. *Inger M. Ottosen.*

II. real z.

1. Andresen, Helge Theo	mg+	14,40
2. Asmussen, Hans Peter	g	12,00
3. Ernst, Gerhard	mg+	14,38
4. Hartwigsen, Willy	g+	12,69
5. Jost, Siegfried	mg	13,80
6. Otto, Hans	mg	13,84
7. Petersen, Helmuth	mg	13,98
8. Thomsen, Franz	mg+	14,33
9. Winzenburg, Wolfgang	mg	13,91
10. Bretzel, Gudrun	mg	13,84
11. Buch, Ilse	mg	14,16
12. le Coutre, Gunde Marie	mg+	14,20
13. Diedrichsen, Gudrun	mg?	13,13
14. Klebe, Karin	g+	12,87
15. Petersen, Lotte	g+	12,53
16. Rasmussen, Ingrid	mg?	13,62
17. Schmidt, Elsa Ruth	g+	12,51
18. Schubert, Eva	mg?	13,11
19. Schönherr, Elisabeth	g	11,38

klasselærer: lærer *H. P. Larsen.*

Med ovennævnte hold har skolen ialt til alm. forberedelseseksamen dimitteret 390 elever.

Fortsættelsesklasserne marts 1949

Klasse: F-1.

Klasselærer: overlærer *Niels Christensen*.

1. Brendel, Gert	17. Boysen, Ingrid
2. Brodersen, Bruno	18. Bruun, Karin
3. Burgschat, Ernst	19. Clausen, Birgit
4. Christiansen, Heinz	20. Duhm, Elke
5. Duggen, Richard	21. Hinz, Gerda
6. Hansen, Hans Peter	22. Jessen, Annemarie
7. Jessen, Holger	23. Mathiesen, Erika
8. Lekkat, Svend	24. Nothdurft, Helga
9. Mommsen, Gerhard	25. Petersen, Elsa
10. Pahl, Rolf	26. Petersen, Waltraut
11. Philippsen, Karl Heinz	27. Roos, Gisela
12. Ries, Behrend	28. Rosenmai, Bodil
13. Stegk, Manfred	29. Schnell, Irmgard
14. Steinhäuser, Heinz	30. Tiedemann, Anne Klarine
15. Andresen, Anna Luise	31. Ulleseit, Elfriede
16. Bock, Christa	32. Waschou, Gisela

Klasse: F-2.

Klasselærer: cand. mag., frk. *Inger Møller*.

1. Ahriens-Clausen, Hans Walter	15. Beckmann, Annemarie
2. Bartling, Gynther	16. Bruhn, Annemarie
3. Feigenspan, Lothar	17. Brunstein, Rosa
4. Friedrichsen, Martin	18. Cordes, Minna
5. Glesmer, Heinz Ulrich	19. Cramer, Ilse
6. Kellner, Ferdinand	20. Hansen, Waltraut
7. Lux, Karl Heinz	21. Hilgetag, Gisela
8. Maass, Friedrich	22. Kanzler, Gudrun
9. Petersen, Adolf	23. Lindegaard, Christel
10. Petersen, Egon	24. Petersen, Ingeborg
11. Rehfeldt, Robert	25. Petersen, Hildegard
12. Rasmussen, Uwe Theodor	26. Petukat, Ingrid
13. Strutz, Walter	27. Reich, Ingrid
14. v. d. Wehl, Gynther	28. Tiedemann, Erna

Med ovennævnte elever er der ialt udstedt 633 afgangsbrevise fra Duborg-Skolens fortsættelsesklasse.

DUBORG-SKOLEN

Som omtalt i artiklen »Et tilbageblik« blev undervisningsplanen for Duborg-Skolen tilrettelagt efter de særlige forhold, der gjaldt henede, hvorved eleverne kunne optages efter fire års undervisning i grundskolen. De seks klassetrin, skolen fik, 1.—4. klasse og I—II real, kom så nogenlunde til at svare til V. grundskoleklasse, 1.—4. mellem og realklassen, hvis elever tog en eksamen, der i alt væsentligt svarede til alm. forberedelseseksamen (kaldet præliminæreksamen). Yderligere oprettedes fra 1927 en fortsættelsesklasse, hvor elever, der var mere praktisk end teoretisk anlagte, fik en afsluttende undervisning, der tog særligt hensyn til deres evner og anlæg.

Med den siden kapitulationen store tilgang af elever var det formålstjenligt at ændre undervisningsplanen, og i efteråret 1946 oprettedes tre 1. mellemskoleklasser, medens de højere klasser måtte afvikles efter den oprindelige plan. I skoleåret 1948-49 omfatter skolen således flg. klasser, idet de to fortsættelsesklasser med 50 elever, der afsluttede skolegangen i marts måned ikke er medregnet:

pr. 1/5-49	antal	
	klasser	elev
1. mellemskoleklasse	2	71
2. «	2	67
3. «	3	88
Klasser, der forberedes til præliminæreksamen:		
I real	4	104
II «	2	50
Studenterkursus		
I. s.	1	12
ialt	14	392

Klasserne, der forberedes til præliminæreksamen, vil være afviklede sommeren 1950, til hvilket tidspunkt mellemskolen vil være fuldt udbygget. *Eleverne vil med godt bestået mellemskoleeksamen kunne fortsætte i en 1-årig realklasse, der afsluttes med realeksamen, eller vil kunne gå direkte over i et 3-årigt studenterkursus, der dog er af mere privat karakter, men kursus afsluttes med en dansk studentereksamen.*

Time- og fagfordelingen i ovennævnte klasser er i overensstemmelse med de regler, der gælder for tilsvarende klasser i Danmark, dog med den selvfølgelige undtagelse, at tyskundervisningen er betydeligt mere omfattende og krævende end ved danske skoler, og at undervisningen i historie og geografi må tilrettelægges under hensyntagen til de særlige forhold, der råder ved en dansk skole syd for grænsen.

Karaktergivning og vidnesbyrd.

Bedømmelse af elevernes standpunkt, flid og anlæg udtrykkes dels ved en karakter, dels ved et i ord affattet vidnesbyrd. I skoleårets løb gives der i hvert fag fire karakterer foruden års- og eksamenskaraktererne. Enhver bedømmelse skal udtrykkes ved en af følgende karakterer:

ug	= 15	g?	= 10 $\frac{2}{3}$
ug?	= 14 $\frac{2}{3}$	tg+	= 9 $\frac{1}{3}$
mg+	= 14 $\frac{1}{3}$	tg	= 8
mg	= 14	tg?	= 5 $\frac{1}{3}$
mg?	= 13 $\frac{1}{3}$	mdl+	= 2 $\frac{2}{3}$
g+	= 12 $\frac{2}{3}$	mdl	= 0
g	= 12	slet	= ÷ 16

Til sammenligning med den ved tyske skoler benyttede karakterskala skal anføres nedenstående:

ug	}	1	sehr gut
ug?			
mg+	}	2	gut
mg			
mg?			
g+	}	3	genügend
g			
g?			
tg+	}	4	mangelhaft
tg			
tg?			
mdl+	}	5	ungenügend
mdl			

Optagelse i Duborg-Skolen

finder i almindelighed kun sted ved skoleårets begyndelse efter forudgående optagelsesprøve. Den i tidligere år noget uregelmæssige skolegang, i forbindelse med overfyldningen af klasserne i mange skoler, har bevirket, at skolen ikke helt har kunnet stille de krav, der normalt fordres for at blive optaget i mellemskolen; for at bøde på den usikkerhed, der er forbundet med en optagelsesprøve under sådanne forhold, forbeholder skolen sig derfor ved optagelsen af en elev ret til, inden der er gået et år, at henvise eleven til den tidligere skole, såfremt det i løbet af det første år viser sig, at eleven ikke kan følge undervisningen med tilfredsstillende udbytte. Heldigvis har der kun været ganske få tilfælde af den art, og vi har grund til at tro, at de ved prøven i marts d. å. optagne 222 elever i det store og hele vil kunne følge med i undervisningen.

De krav, skolen *stiler* efter til optagelsesprøven til 1. mellemskoleklasse er flg.:

Dansk, mundtlig. Der kræves af eleven sikker, flydende og forstandig oplæsning af et stykke læst prosa; desuden skal han (hun) prøves i oplæsning af et stykke ulæst fortællende prosa, som efter indhold og sprogform må antages at ligge inden for hans alderstrins sædvanlige fatteevne, og vise nogenlunde sikkerhed deri. Efter oplæsningen må han, vejledet ved eksaminators spørgsmål, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han forstår det. Han må kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende digte og være i stand til at gøre rede for deres indhold samt i det hele vise, at han har forstået dem. Ved samtale på grundlag af det læste skal eksaminator tillige forvisse sig om, at han har øvelse i at finde hovedleddene i en sætning og i at kende de vigtigste ordklasser og deres bøjning.

Dansk, skriftlig. Han må uden væsentlige fejl i retskrivningen kunne skrive et i omfang passende stykke, som dikteres langsomt for ham med angivelse af skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne ord eller ordforbindelser. Fremdeles må han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i skrift et ham fortalt eller langsomt foreløst fortællende stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis sætningsbygning og indhold er let fatteligt.

Regning. Proven skal være både skriftlig og mundtlig. Eleven må kunne den lille tabel med sikkerhed og have færdighed i at løse opgaver i de fire regningsarter med benævnte og ubenævnte hele tal samt kunne anvende disse regningsarter på simple opgaver i reguladetri. Han må endvidere have kendskab til brokbegrebet i almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte brøker. Han må også kende decimalbetegnelsen og kunne foretage addition og subtraktion af decimalbrøker samt multiplicere sådanne med en hel multiplikator og dividere dem med en hel divisor. Hovedregning må han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre tal.

Skrivning. Han må kunne skrive latinsk skrift tydeligt og nogenlunde pænt i bog med pen og blæk, såvel enkelte bogstaver og ord som hele sætninger, der fylder en linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i afskrift af et kort stykke efter en bog.

Religion. Eleven må have lært de vigtigste fortællinger af hele den bibelske historie at kende gennem mundtlig fortælling eller efter en let og kortfattet bibelhistorie, samt kunne nogle få letfattelige salmer. Der må kun prøves i det sidste forberedelsesårs pensum.

Historie. Han må have læst eller mundtlig fået meddelt et efter tidsfølgen ordnet udvalg af fortællinger om hovedpersoner og hovedbegivenheder fra hele fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige indhold. Der må kun prøves i det sidste forberedelsesårs pensum.

Geografi. Han skal på grundlag af landkortet, med eller uden hjælp af en lille lærebog, have vundet et ret fyldigt kendskab til Danmarks geografi og ligeledes, om end i mindre omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles må han have lært at orientere sig på en globus og et europakort, så at han kender verdensdele og de store verdenshave samt har en oversigt over Europas vigtigste lande og disses hovedstæder.

Naturhistorie. Han skal gennem iagttagelsesundervisning have vundet kendskab til en del, dog ikke ret mange, hovedtyper af dyre- og planteverdenen, særlig til vore egne husdyr og vore vigtigste nytteplanter.

Tysk. Proven har hidtil kun været skriftlig, og eleven må kunne skrive en diktat med ikke for vanskelige ordstillinger og ordsammensætninger.

Eleverne

Den 1. maj var elevantallet som følger:

studenterkursus	12
realklasserne	154
mellemskoleklasserne	226
		<hr/>
		392
»kursusklasserne«	114
		<hr/>
hele skolen...		506

Eleverne var fordelt i klasserne på følgende måde:

K l a s s e : I s.

Klasselærer: adjunkt, frk. *Marie Paulsen*.

1. Andresen, Helge, f. 11. 1. 31	7. le Coutre, Gunde, f. 27. 5. 30
2. Thomsen, Franz, f. 14. 9. 31.	8. Deckert, Gunhild, f. 10. 4. 31
3. Andresen, Elise, f. 12. 10. 30	9. Hynding, Ellen-Ingrid, f. 10. 3. 32
4. Buch, Ilse, f. 3. 8. 31	10. Johannsen, Harriet, f. 4. 4. 32
5. Christiansen, Ellen, f. 19. 9. 30	11. Petersen, Karen, f. 15. 2. 32
6. Clausen, Anne, f. 10. 3. 30	12. Schlott, Ingrid, f. 5. 1. 31

K l a s s e : IIRa.

Klasselærer: adjunkt *Th. Madsen*.

1. Børner, Hermann, f. 18. 1. 32	14. Reiser, Ferdinand, f. 23. 12. 32
2. Büchert, Johannes, f. 13. 11. 32	15. Rerup, Hans Werner, f. 24. 10. 31
3. Christiansen, Heinz, f. 3. 1. 31	16. Schmidt, Heinz, f. 24. 6. 32
4. Desler, Carl Gynther, f. 6. 6. 31	17. Sievers, Helge, f. 20. 6. 30
5. Detlefsen, Gerd, f. 28. 3. 31	18. Steimle, Gerhard, f. 25. 5. 31
6. Detlefsen, Wilhelm, f. 13. 7. 31	19. Weede, Paul, f. 13. 12. 30
7. Hinrichsen, Hugo, f. 13. 4. 31	20. Brodersen, Karin, f. 27. 10. 31
8. Jensen, Uwe, f. 26. 12. 31	21. Ernst, Elisabeth, f. 20. 9. 32
9. Mathias, Jens, f. 13. 5. 30	22. Hansen, Ruth, f. 27. 7. 31
10. Münch, Peter-Uwe, f. 28. 10. 32	23. Jürgensen, Helga, f. 28. 11. 31
11. Oesterhelt, Knut, f. 6. 7. 31	24. Müller, Renate, f. 17. 12. 32
12. Opfermann, Henning, f. 8. 10. 31	25. Schmidt, Ingeborg, f. 13. 9. 32
13. Petersen, Carlo-Uwe, f. 5. 8. 30	

K l a s s e : IIRb.

Klasselærer: lærer *Børge Borgaa*.

1. Ankensen, Joachim, f. 7. 1. 32	14. Wall, Rolf, f. 13. 6. 31
2. Bühring, Herbert, f. 26. 12. 32	15. Wietz, Wolfgang, f. 9. 7. 30
3. Christiansen, Jens, f. 2. 3. 31	16. Bøgh, Anna Elisab., f. 21. 2. 32
4. Dahlgaard, Harald, f. 23. 4. 31	17. Jensen, Luise, f. 26. 11. 31
5. Danielsen, Christian, f. 30. 9. 32	18. Karstens, Elfriede, f. 18. 9. 31
6. Fischer, Erwin, f. 1. 8. 32	19. Matthiessen, Karin, f. 1. 6. 32
7. Hahn, Karl, f. 28. 1. 32	20. Petersen, Edith, f. 7. 9. 32
8. Hertrampf, Paul-Otto, f. 1. 9. 31	21. Petersen, Marie-Luise, f. 8. 2. 32
9. Kramer, Bruno, f. 13. 2. 32	22. Ramussen, Helga, f. 14. 12. 31
10. Petersen, Hasso, f. 17. 4. 32	23. Rehders, Ingeborg, f. 6. 11. 31
11. Runz, Herbert, f. 29. 11. 31	24. Schwalbe, Lilli, f. 22. 10. 31
12. Schmidt, Karl-Henning, f. 26. 6. 32	25. Schönherr, Marion, f. 21. 9. 32
13. Stromeyer, Uwe, f. 4. 4. 32	

Klasse: IRa.

Klasselærer: overlærer, frk. *Astrid Astrup*.

1. Andresen, Werner, f. 1. 7. 33	14. Brodersen, Edith, f. 25. 4. 34
2. Borg, Arne, f. 8. 10. 33	15. Buschle, Hanna-Louise, f. 31. 3. 33
3. Burgschat, Karl-Heinz, f. 16. 1. 33	16. Clausen, Ursula, f. 18. 10. 32
4. Geipel, Holger, f. 13. 2. 34	17. Cordes, Carla, f. 17. 11. 32
5. Gorzelniaski, Alf, f. 23. 12. 32	18. Glahn, Inger Jæger, f. 30. 4. 32
6. Krogh, Hans-Werner, f. 26. 5. 32	19. Hückstädt, Anne-Maria, 26. 12. 32
7. Langfeldt, Karl-Heinz, f. 2. 4. 32	20. Jensen, Karin, f. 16. 8. 33
8. Mahler, Svend, f. 25. 1. 34	21. Johannsen, Vibeke, f. 8. 6. 34
9. Nissen, Johannes, f. 11. 8. 31	22. Ludwig, Marlene, f. 11. 5. 32
10. Petersen, Jens-Uwe, f. 20. 10. 32	23. Sell, Ingrid, f. 5. 5. 34
11. Reese, Egon, f. 25. 12. 31	24. Sielof, Christa, f. 5. 7. 33
12. Bach, Kirsten, f. 6. 8. 32	25. Tønnies, Lisa, f. 27. 10. 32
13. Brumm, Ilse, f. 17. 7. 31	26. Warncke, Ellen, f. 24. 4. 34

Klasse: IRb.

Klasselærer: adjunkt, frk. *Marie Paulsen*.

1. Diedrichsen, Olaf, f. 19. 7. 33	14. Dittmer, Ruth, f. 15. 7. 33
2. Fritzel, Heinrich, f. 7. 4. 33	15. Feldstedt, Margr., f. 27. 3. 33
3. Ketelsen, Ludwig, f. 26. 1. 33	16. Godt, Karin, f. 1. 9. 32
4. Klebe, Joachim, f. 19. 6. 32	17. Hansen, Christa, f. 5. 9. 33
5. Liebhaber, Willi, f. 19. 2. 32	18. Hansen, Karen Margr., f. 20. 4. 33
6. Ohlsen, Fred, f. 19. 4. 33	19. Jans, Hildegard, f. 31. 7. 32
7. Petersen, Hans Ferd., f. 25. 8. 33	20. Nielsen, Edith, f. 20. 10. 32
8. Petersen, Harald, f. 3. 9. 32	21. Nissen, Annemarie, f. 11. 5. 33
9. Ringgaard, Christian, f. 8. 3. 33	22. Petersen, Marie, f. 31. 7. 33
10. Sundebo, Helmut, f. 8. 5. 32	23. Raatz, Toni, f. 1. 11. 33
11. Andersen, Herma, f. 14. 9. 32	24. Rømer, Barbara, f. 8. 6. 34
12. Andresen, Sonja, f. 14. 8. 31	25. Schmidt, Elsa, f. 19. 2. 34
13. Born, Inge, f. 23. 8. 33	26. Wolff, Ingrid, f. 3. 5. 33

Klasse: IRc.

Klasselærer: overlærer, frk. *Inger M. Ottosen*.

1. Alsen, Peter, f. 18. 4. 31	9. Koberg, Hans Heinr., f. 15. 2. 31
2. Bceck, Horst, f. 12. 2. 33	10. Koopmann, Hans, f. 21. 1. 31
3. Clausen, Rolf, f. 2. 4. 31	11. Olesen, Jørgen Olaf, f. 13. 7. 33
4. le Coutre, Richard, f. 20. 7. 32	12. Petersen, Hans Friedr., f. 12. 3. 32
5. Hansen, Hans, f. 20. 3. 31	13. Petersen, Harald, f. 27. 8. 31
6. Heuser, Dieter, f. 11. 4. 32	14. Rudolf, Werner, f. 4. 10. 32
7. Hinrichsen, Heinz, f. 9. 8. 31	15. Schultz, Karl, f. 1. 6. 32
8. Jürgensen, Uwe, f. 8. 5. 31	16. Worm, Bahne, f. 25. 7. 32

17. Brink, Helga, f. 16. 12. 32	24. Nielsen, Güntha, f. 29. 10. 32
18. Fiedler, Antje, f. 9. 6. 32	25. Nissen, Maria, f. 13. 8. 32
19. Graul, Gertrud, f. 23. 5. 33	26. Rehbehn, Anne Karin, f. 10. 7. 32
20. Hamann, Henriette, f. 3. 11. 32	27. Røhr, Gisela, f. 20. 8. 32
21. Hansen, Luise, f. 18. 4. 32	28. Schulze, Helga, f. 24. 12. 32
22. Heise, Charlotte, f. 19. 9. 31	29. Wilkens, Wera, f. 7. 3. 32
23. Heldt, Ilse, f. 7. 3. 32	

K l a s s e : IRd.

Klasselærer: cand. mag. *Leif Ingvorsen*.

1. Baggendorf, Hans-Georg, f. 12.1.32	13. Ebsen, Gerda, f. 19. 8. 33
2. Carlsen, Uwe, f. 15. 3. 33	14. Goebel, Elise, f. 24. 7. 33
3. Christiansen, Rolf, f. 4. 9. 32	15. Hemsen, Sigrid, f. 11. 2. 33
4. Frank, Gynter, f. 9. 4. 33	16. Mangelsen, Ingrid, f. 20. 8. 33
5. Hansen, Nis, f. 10. 5. 32	17. Petersen, Hannemarie, f. 10. 6. 33
6. Hartz, Ulrich, f. 19. 4. 33	18. Scheuch, Gisela, f. 15. 3. 33
7. Jacobs, Fritz-Gynter, f. 7. 1. 33	19. Schrader, Inge, f. 13. 1. 33
8. Nommensen, Gynter, f. 23. 7. 32	20. Schwarze, Wilma, f. 29. 4. 33
9. Soban, Wilhelm, f. 25. 5. 32	21. Siemen, Gisela, f. 18. 6. 33
10. Voss, Kurt, f. 15. 8. 31	22. Taube, Elsa, f. 22. 1. 33
11. Billik, Erika, f. 12. 5. 33	23. Thomsen, Thea, f. 18. 3. 33
12. Carstensen, Annelise, f. 27. 3. 33	

K l a s s e : 3a.

Klasselærer: overlærer *E. Olesen*.

1. Arntzen, Erich, f. 13. 10. 33	13. Bendig, Sonja, f. 20. 6. 34
2. Asmussen, Willy, f. 7. 8. 34	14. Bruun, Elke, f. 25. 11. 34
3. Håkansson, Willem, f. 30. 6. 35	15. Danielsen, Hertha, f. 16. 1. 34
4. Hersbøll, Bent, f. 18. 9. 33	16. Goos, Erna, f. 14. 2. 34
5. Jensen, Ivar, f. 2. 8. 34	17. Håkansson, Ingrid, f. 14. 3. 34
6. Marquardt, Herbert, f. 23. 3. 34	18. Johannsen, Irmgard, f. 2. 3. 34
7. Marwig, Harding, f. 30. 11. 34	19. Petersen, Ingeborg, f. 29. 12. 34
8. Müller, Heinz, f. 23. 1. 34	20. Rerup, Ingrid, f. 29. 8. 33
9. Petersen, Frits, f. 3. 8. 34	21. Schlüter, Helga, f. 25. 12. 33
10. Strübe, Ernst, f. 7. 10. 33	22. Thomsen, Lydia, f. 4. 8. 33
11. Wolff, Christian, f. 20. 6. 34	23. Wedel, Hannelore, f. 3. 5. 34
12. Zillmer, Klaus, f. 26. 4. 34	

K l a s s e : 3b.

Klasselærer: lærer *Chr. Harck*.

1. Balzersen, Kurt, f. 14. 9. 33	3. Becker, Paul, f. 10. 2. 33
2. Barendmann, Willi, f. 25. 12. 33	4. Brendel, Karl-Günter, f. 1. 7. 34

5. Butt, Friedrich, f. 7. 11. 32	19. Thomsen, Ernst, f. 14. 12. 33
6. Dose, Gert, f. 26. 9. 33	20. Thomsen, Erwin, f. 20. 7. 34
7. GÜlich, Heinz, f. 31. 5. 33	21. Wichmann, Karl-Hans, f. 1. 1. 33
8. Henningsen, Hans, f. 13. 4. 33	22. Bertelsen, Christa, f. 31. 12. 32
9. Kelting, Berthold, f. 5. 10. 33	23. Boysen, Hertha, f. 6. 12. 33
10. Lorenzen, Hans, f. 18. 3. 33	24. Desler, Karin, f. 11. 3. 34
11. Molsen, Uwe, f. 23. 4. 33	25. Friis, Birgit, f. 25. 5. 34
12. Petersen, Gunnar, f. 14. 10. 33	26. Huckhagel, Jutta, f. 24. 9. 33
13. Petersen, Horst, f. 5. 1. 3 4	27. Janns, Astrid, f. 23. 10. 34
14. Roose, Horst, f. 19. 12. 33	28. Joosten, Inge, f. 18. 2. 34
15. Scheel, Karl Herm., f. 27. 1. 33	29. Lamp, Gisela, f. 27. 9. 33
16. Schimmer, Werner, f. 11. 7. 33	30. Parzentny, Karin, f. 17. 4. 34
17. Schröder, Horst Walt., f. 26. 2. 33	31. Volkmann, Ruth, f. 5. 4. 34
18. Studzinski, Werner, f. 14. 1. 33	32. Wieben, Ilse, f. 9. 3. 34

Klasse: 3c.

Klasselærer: adjunkt *Grangaard Olesen.*

1. Andersen, Horst, f. 21. 12. 34	18. Thomsen, Uwe, f. 8. 10. 34
2. Andresen, Hans, f. 22. 11. 34	19. Callsen, Gudrun, f. 4. 4. 34
3. Børner, Karl, f. 27. 9. 33	20. Clausen, Ilse, f. 16. 1. 34
4. Christiansen, Walter, f. 4. 5. 34	21. Engelke, Ursula, f. 25. 2. 35
5. Erichsen, Herbert, f. 6. 12. 34	22. Georgi, Helene, f. 4. 2. 34
6. Frøhlich, Uwe, f. 2. 6. 34	23. Hartung, Annemarie, f. 15. 11. 33
7. Grawe, Gerd, f. 10. 9. 35	24. Heinrich, Ursula, f. 25. 3. 34
8. Gülzow, Horst, f. 6. 12. 34	25. Henning, Anne-Karin, f. 8. 9. 34
9. Harck, Hans, f. 28. 12. 34	26. Karisch, Helga, f. 21. 9. 34
10. Henningsen, Horst, f. 12. 11. 34	27. Ketelsen, Ilse, f. 25. 2. 34
11. Karau, Erwin, f. 14. 12. 34	28. Müller, Jutta, f. 7. 4. 35
12. Lorenzen, Fritz, f. 12. 8. 34	29. Petersen, Karin, f. 15. 4. 34
13. Müller, Ernst Aage, f. 15. 9. 34	30. Petzke, Hedwig, f. 17. 5. 34
14. Rasmussen, Rudolf, f. 16. 8. 34	31. Süper, Frieda, f. 3. 10. 34
15. Schendel, Horst, f. 17. 3. 34	32. Thomsen, Christel, f. 8. 12. 33
16. Schmidt, Hans-Heinr., f. 24. 12. 34	33. Witt, Gertrud, f. 11. 6. 34
17. Schwalbe, Egon, f. 25. 5. 34	

Klasse: 2a.

Klasselærer: adjunkt *H. Beck.*

1. Bock, Günter, f. 31. 8. 35	7. Goldberg, Friedrich, f. 7. 6. 36
2. Brodersen, Sophus, f. 23. 11. 34	8. Kielgast, Ottomar, f. 1. 9. 35
3. Brumm, Heinrich, f. 16. 7. 35	9. Koth, Peter, f. 14. 1. 35
4. Christensen, Harald, f. 10. 3. 35	10. Locher, Klaus, f. 14. 8. 34
5. Dekena, Franz-Otto, f. 3. 9. 35	11. Luth, Gerhard, f. 24. 3. 35
6. Duer, Uwe, f. 29. 1. 35	12. Luther, Lars, f. 18. 6. 36

13. Paulsen, Albert, f. 7. 9. 35	25. Fedders, Gerda, f. 31. 5. 35
14. Petersen, Hans-Herm., f. 24. 7. 35	26. Hurum, Gerda, f. 18. 6. 36
15. Petersen, Uwe, f. 29. 4. 35	27. Hüttenrauch, Ingeborg, f. 2. 9. 33
16. Petersen, Willi, f. 5. 2. 35	28. Lucassen, Annegret, f. 9. 1. 35
17. Ramm, Uwe-Jens, f. 13. 7. 35	29. Marquardsen, Christa, f. 29. 5. 35
18. Schneider, Heinrich, f. 5. 10. 35	30. Parschau, Helene, f. 8. 1. 35
19. Schøndube, Werner, f. 21. 1. 36	31. Peters, Ingrid, f. 13. 8. 35
20. Wichmann, Gerd, f. 20. 3. 35	32. Petersen, Ellen, f. 18. 10. 35
21. Wiencke, Gert, f. 13. 6. 35	33. Podeus, Ute, f. 5. 1. 35
22. Wulf, Walter, f. 8. 6. 35	34. Weber, Gisela, f. 11. 8. 35
23. Wisniewski, Bruno, f. 4. 9. 35	35. Weber, Hildegard, f. 28. 6. 35
24. Bock, Christa, f. 9. 11. 34	

K l a s s e : 2b.

Klasselærer: lærerinde, fru *Anna Jensen*.

1. Ahrens, Günter, f. 21. 4. 35	17. Petersen, Detlef, f. 15. 11. 35
2. Bauer, Gudmund, f. 17. 12. 35	18. Petersen, Niels, f. 14. 4. 35
3. Beeck, Kurt, f. 11. 3. 35	19. Roll, Kaj, f. 28. 4. 36
4. Berking, Dieter, f. 6. 4. 35	20. Siegler, Gregor, f. 25. 2. 36
5. Carlsen, Uwe, f. 18. 2. 35	21. Soyka, Hans-Adolf, f. 23. 3. 35
6. Carstensen, Werner, f. 23. 5. 35	22. Sørensen, Hans-Uwe, f. 5. 11. 34
7. Chrestin, Karl-Ernst, f. 27. 7. 35	23. Brodersen, Elke, f. 22. 6. 35
8. Dirks, Harald, f. 27. 8. 36	24. Christiansen, Marga, f. 22. 10. 35
9. Feldstedt, Otto, f. 13. 8. 35	25. Clausen, Helene, f. 3. 2. 35
10. Gerstenfeldt, Hans-Erh., f. 30. 5. 35	26. Egehave, Annelene, f. 30. 9. 34
11. Hass, Ernst, f. 22. 5. 35	27. Jensen, Bodil, f. 15. 10. 36
12. Hoffmann, Walter, f. 27. 10. 34	28. Jost, Annelise, f. 19. 9. 35
13. Jessen, Ernst, f. 8. 3. 35	29. Madsen, Lis, f. 26. 7. 35
14. Lange, Egon, f. 26. 6. 35	30. Nissen, Helga, f. 11. 2. 35
15. Müller, Rolf, f. 3. 4. 35	31. Tischer, Renate, f. 11. 11. 34
16. Nicolaisen, Peter-Hans, f. 20. 4. 35	32. Viborg, Erika, f. 17. 10. 34

K l a s s e : 1a.

Klasselærer: lærerinde, fru *Signe Petersen*.

1. d'Aubert, Kurt, f. 18. 2. 36	10. Hinrichsen, Bodo, f. 4. 8. 36
2. Carstensen, Gynther, f. 7. 9. 35	11. Jensen, Gerd, f. 16. 5. 36
3. Christensen, Oluf, f. 26. 8. 36	12. Nissen, Uwe, f. 8. 7. 36
4. Funkel, Ernst, f. 13. 7. 35	13. Petersen, Fritz, f. 7. 2. 35
5. Geipel, Henrik, f. 23. 8. 36	14. Rossmann, Horst, f. 28. 5. 36
6. Hahn, Uwe, f. 10. 1. 35	15. Stegh, Werner, f. 2. 1. 36
7. Hansen, Nicolai, f. 24. 3. 36	16. Strohmeier, Karl, f. 27. 5. 35
8. Held, Thorwald, f. 7. 6. 35	17. Wilhelm, Uwe, f. 23. 4. 35
9. Hentschel, Hellmuth, f. 23. 9. 36	18. Albrecht, Anne, f. 9. 7. 35

19. Danielsen, Edith, f. 12. 4. 36	28. Malmurowicz, Ursula, f. 26.12.35
20. Edelhoff, Barbara, f. 26. 9. 36	29. Müller, Elli, f. 7. 12. 34
21. Franzen, Gisela, f. 2. 11. 35	30. Müller, Rita, f. 18. 4. 35
22. Hansen, Christel, f. 5. 4. 36	31. Ohlsen-Kressing, Ilse, f. 16. 2. 36
23. Hertrampf, Gerty, f. 25. 3. 36	32. Petersen, Edith, f. 12. 8. 35
24. Jensen, Karin, f. 26. 11. 34	33. Stromeyer, Ingrid, f. 4. 6. 36
25. Kahle, Elfriede, f. 16. 7. 35	34. Schrader, Jutta, f. 21. 2. 36
26. Küssner, Helga, f. 12. 5. 36	35. Thomsen, Helga, f. 31. 1. 35
27. Lamp, Ilse, f. 10. 4. 36	

K l a s s e : 1b.

Klasselærer: adjunkt *H. P. Bendtsen*.

1. Boysen, Knud, f. 11. 9. 35	19. Hansen, Gerda, f. 5. 7. 36
2. Brumm, Hans Jørgen, f. 4. 9. 36	20. Heitmann, Karen, f. 19. 7. 36
3. Christiansen, Walter, f. 22. 3. 36	21. Helmer, Christensen, Ilse, 27.9.34
4. Dierksen, Bernd, f. 25. 10. 36	22. Henningsen, Anne-Dore, f. 9. 8. 35
5. Egehave, Willy, f. 30. 10. 36	23. Jaeckel, Rosemarie, f. 18. 6. 35
6. Festesen, Karl, f. 4. 6. 36	24. Jessen, Käthe, f. 9. 8. 35
7. Fiedler, Wolfgang, f. 19. 7. 34	25. Jessen, Christel, f. 19. 6. 34
8. Gløe, Erwin, f. 25. 2. 36	26. Knutzen, Vivi, f. 6. 6. 36
9. Just, Holger, f. 21. 10. 35	27. Koch, Ute, f. 10. 1. 35
10. Lemburg, Johannes, f. 29. 6. 36	28. Lorenzen, Margr., f. 26. 2. 35
11. Lippert, Georg, f. 6. 10. 35	29. Mahnke, Karin, f. 31. 1. 36
12. Lucassen, Uwe, f. 26. 9. 35	30. Møhl, Birgit, f. 9. 5. 36
13. Thomsen, Gynter, f. 2. 7. 35	31. Møller, Annelore, f. 27. 3. 36
14. Tidd, David, f. 19. 10. 36	32. Nielsen, Anneline, f. 30. 8. 35
15. Andersen, Christa, f. 13. 2. 36	33. Reiser, Ursula, f. 31. 5. 36
16. Bock, Ursula, f. 5. 6. 35	34. Thomsen, Helga, f. 21. 8. 36
17. Freiberg, Marlis, f. 21. 9. 34	35. Thomsen, Margar., f. 17. 2. 36
18. Hansen, Erika, f. 19. 6. 35	36. Weber, Gerda, f. 22. 6. 36

I marts måned afholdtes optagelsesprøve, hvortil der var anmeldt 302 elever; af disse blev 222 optaget. Ca. halvdelen mødte til undervisning efter påskeferien, medens den anden halvdel på grund af pladsmangel først påbegynder undervisningen på Duborg-Skolen (delvis Chr. Paulsen-Skolen) efter sommerferien, når det nye skoleår begynder.

De førstnævnte elever (114) er i tiden indtil sommerferien fordelt på fire »kursushold« (K-1, K-2 o. s. v.), der hvert bliver undervist 30 timer ugentlig i l. mellems pensum. Inden sommerferien foretages en fordeling af eleverne, så de kan komme i det klassetrin, deres alder, standpunkt, evner m. m. svarer til.

Fordelingen af eleverne på kursusholdene er flg.:

K-1.

Klasselærer: overlærer *Niels Christensen*.

1. Christiansen, Peter	16. Andersen, Ruth
2. Classen, Wolfgang	17. Bollhardt, Christel
3. Duschner, Dieter	18. Fahnert, Metha
4. Høfer, Rudolf	19. Hinrichsen, Christel
5. Jacobsen, Uwe	20. Klahn, Ingrid
6. Jürgensen, Carl H.	21. Knothe, Elke
7. Kuhlweg, Hermann	22. Maier, Ilse
8. Kruse, Hans	23. Margraf, Ursula
9. Moser, Manfred	24. Petersen, Marianne
10. Nøhrenberg, Georg	25. Ridder, Erika
11. Parzentny, Manfred	26. Plagemann, Inge
12. Petersen, Dietmer	27. Schmitt, Gisela
13. Retting, Ewzald	28. Stelzer, Hilde
14. Schade, Gynther	29. Vossgerau, Gudrun
15. Trunsch, Hans Georg	30. Wagner, Sonja

K-2.

Klasselærer: lærerinde, fru *Signe Petersen*.

1. Berggreen, Harald	16. Gefke, Ingrid
2. Hansen, Gotfried	17. Godbersen, Antje
3. Henningsen, Thomas Per	18. Gæbel, Ursula
4. Kirchner, Karl Uwe	19. Hansen, Inge
5. Lass, Dieter	20. Hansen, Ursula
6. Naue, Fritz	21. Heidenreich, Ursula
7. Nicolaisen, Hans Jørgen	22. Henningsen, Inge
8. Nowack, Harry	23. Jensen, Greta
9. Petersen, Christian	24. Juhl, Ilse Marie
10. Struck, Werner	25. Kæhler, Rita
11. Bühnemann, Lore	26. Peters, Jytte
12. Cramer, Hildegard	27. Reinkens, Ilse
13. Eichmann, Karin	28. Sturm, Christel
14. Evert, Elise	29. Wagner, Erika
15. Ewald, Ursula	

K-3.

Klasselærer: lærer *Poul Svensson*.

1. Baalman, Heinrich	5. Clemmensen, Horst
2. Beckmann, Uwe	6. v. Domarus, Manfred
3. Bøves, Klaus	7. Goldberg, Wilhelm
4. Christiansen, Wolfgang	8. Groos, Uwe

9. Jepsen, Heinz	20. Friis, Gertrud
10. Krohn, Hans	21. Gomoluch, Liselotte
11. Landtreter, Rolf	22. Jensen, Elfriede
12. Lehmann, Bruno	23. Jensen, Ellen
13. Müller, Manfred	24. Kuphal, Sonja
14. Petersen, Gerhard	25. Mitschke, Ingrid
15. Schumacher, Helmut	26. Mæhlitz, Margot
16. Boisen, Ruth	27. Petersen, Ruth
17. Boysen, Heinke	28. Prahm, Ingrid
18. Detlefsen, Gudrun	29. Raabe, Erika
19. Frank, Maria	30. Schubbert, Angela

K-4.

Klasselærer: lærer *Vagn Dybkær*.

1. Andresen, Georg	14. Frøhlich, Ilse
2. Hansen, Peter	15. Hamann, Anita
3. Knutzen, Willy	16. Hansen, Karin
4. Krumme, Uwe	17. Hass, Ursula
5. Osbahr, Uwe	18. Kirbis, Wilma
6. Otto, Joachim	19. Knudsen, Ingeborg
7. Petersen, Dieter	20. Lassen, Gerda
8. Thode, Karl Heinz	21. Petersen, Marlene
9. Albrecht, Irmgard	22. Rohs, Marianne
10. Bauer, Edith	23. Røhr, Herma
11. Boock, Erika	24. Thomsen, Helga
12. Brotberg, Vera	25. Wanthe, Gisela
13. Fries, Gertrud	

Lærerkollegiet

(I parentes ansættelsesdato)

rektor, cand. mag. <i>Henry Jensen</i> (1. 7. 46)	
Fys: 1a, 1b, 2b, 3a, IRa, IRb, IRc, IRd, IIRb, Mat: Is	25 timer
skoledirektør <i>Bernhard Hansen</i> (1. 4. 41)	
Fys: IIRa	3 timer
håndgerningslærerinde, frk. <i>Marianne Schlesinger</i> (12. 9. 21)	
Håndarbejde: 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 3c, F-1, F-2	14 timer
overlærer <i>Ejnar Olesen</i> (1. 4. 22)	
Nath: 1a, 1b, 3a, 3b, F-2, IRc, IRd, IIRa, IIRb, Da: 3a, F-2	30 timer

overlærer, frk. <i>Inger M. Ottosen</i> (15. 4. 27)	
Eng: 2b, 3c, IRc, Da: IRc, Sa: 1a, 2a, 3a, 3c, F-1, F-2, IRa, IRb, IRc, IRd, IIRa, IIRb, Is	28 timer
adjunkt, cand. mag. <i>Thomas Madsen</i> (1. 8. 33)	
Hist: 1b, IIRa, Ty: 2b, IRd, IIRa, Is, Lat: IRa, IRb, IRc, IRd, Rel: 2a, 3c, Skr.: 2a.	32 timer
overlærer <i>Niels Christensen</i> (1. 4. 34)	
Ty: 1b, F-1, Hist: 2a, 3c, F-2, IRa, IRd, Da: F-1, Geo: F-2, Skr: 3c	31 timer
lærerinde, fru <i>Signe Petersen</i> (1. 4. 44)	
Da: 1a, Rel.: 1a, 3a, F-1, F-2, Skr: 1a, Regn: F-2, Gymn: 3a, 3b, 3c, IRa, IRb, Hist: 1a, F-1	30 timer
adjunkt, cand. mag. <i>Jacob Grangaard Olesen</i> (1. 8. 45)	
Da: 3c, IRb, Is, Gymn: 1a, 1b, 3a, 3b, 3c, F-1, F-2, IRa, IRb, IRc, IRd, IIRa, IIRb, Geo: 1a	34 timer
lærer <i>Børge Borgaa</i> (1. 10. 45)	
Mat: IRb, IRd, IIRb, Fys: 2a, 3b, 3c, Gym: 2a, 2b	35 timer
lærerinde, fru <i>Anna Jensen</i> (1. 7. 46)	
Da: 2b, Regn: 1b, 2b, Mat: 3a, 3c, Rel: 2b, Skr: 2b	29 timer
lærer <i>Christian Harck</i> (1. 10. 46)	
Ty: 3b, 3c, IRb, Mat: 2a, 3b, IRc, Tegn: 1a, 2a, 3a, 3b, F-1	35 timer
adjunkt, cand. mag. <i>Halfdan Beck</i> (21. 1. 47)	
Nath: 2b, 2a, 3c, IRa, IRb, Geo: 2a, 3a, 3b, 3c, IRa, IRb, IIRa, IIRb, Fys: Is, Da: 2a	33 timer
overlærer, frk. <i>Astrid Astrup</i> (1. 4. 47)	
Da: IRa, Regn: 1a, F-1, Hist: 2b	15 timer
lærerinde, frk. <i>Grethe Biering</i> (1. 5. 47)	
Gymn: IRc, IRd, IIRa, IIRb	4 timer
adjunkt, cand. mag., frk. <i>Marie Paulsen</i> (22. 8. 47)	
Eng: 3a, 3b, IRb, IIRa, IIRb, Is, Lat: IIRa, IIRb, Is	32 timer
lærerinde, fru <i>Ruth Larsen</i> (23. 8. 47)	
Mat: IRa, IIRa	17 timer
adjunkt, cand. mag. <i>Richard Stig Hansen</i> (22. 8. 47)	
Ty: 2a, 3a, IIRb, Fransk: Is	16 timer
cand. mag. <i>Leif Ingvorsen</i> (22. 8. 47)	
Eng: 2a, IRa, IRd, Hist: IRc, IIRb, Is, Geo: 2b, IRc, IRd, Tegn: 1b, 2b, 3c, F-2, Old: Is	33 timer
cand. mag. <i>Agnar Søgaaard Jørgensen</i> (23. 8. 47)	
Da: 3b, IIRb, Sa: 1b, 2b, 3b, IRa, IRb, IRc, IRd, IIRa, IIRb, Is	18 timer

cand. mag., frk. *Inger Møller* (29. 5. 48)

Ty: 1a, F-2, IRa, IRc, Gymn: 1a, 1b, 2a, 2b, F-1, F-2, Geo:

1b, F-1, Skr: 1b

30 timer

adjunkt, cand. mag. *H. P. Bendtsen* (2. 9. 48)

Rel: 1b, 3b, Da: 1b, IRd, IIRa, Hist: 3a, 3b, IRb, Skr: 3b

32 timer

cand. theol., pastor *Martin Nørgaard* (2. 9. 48)

Rel: Is

1 time

Ovenstående fagfordeling var gældende i tiden indtil påske, til hvilket tidspunkt fortsættelsesklassernes undervisning afsluttedes, og kursusklassernes begyndte. Lærerne, der underviste i F-klasserne, har derfor indtil videre overtaget timer på K-holdene.

1. april 1949 blev hidtilværende kommunelærer i Åbenrå, *Poul Svensson*, ansat ved skolen.

Hidtilværende leder af den danske privatskole i Nyhus, *Vagn Dybkær*, har velvilligst i tiden april-juli stillet sig til rådighed ved undervisningen af kursusklasserne.

Cand. mag. *Hågen Kiil* ansættes ved skolen fra 1. juni 49.

Skriftlig inspektion: overlærer Ejnar Olesen og adjunkt H. Beck.

Ganginspektion: adjunkt Grangaard Olesen.

Inspektion på legepladsen: lærer Børge Borgaa.

Morgenvagt: lærer Chr. Harck.

Bibliotekar ved Dansk Skoleforening, organist, frk. *Betty Skøtt*, har velvilligst overtaget den musikalske ledelse af morgensangen i festsalen.

Legater og gaver

- I. *Nikleander og Ninus Nissens legat* på ca. kr. 400,— om året bestyres af formanden for Sønderjydsk Skoleforening, Københavns afdeling, skoleinspektør Aage Kaalund-Jørgensen, formanden for Dansk Skoleforening, Flensborg, grosserer Cornelius Hansen samt Duborg-Skolens rektor.
- II. *Provst Simonsens og Hustrus legat* på ca. kr. 230,— om året bestyres som ovenfor nævnt.
- III. *Mørk-Hansens legat* bestyres af Duborg-Skolens rektor.
- IV. *Apoteker Nicolai Edinger Balles legat* til danskhedens bevarelse i Sønderjylland på ca. kr. 500,— om året, der skiftevis fordeles til Sønderborg statskole og Duborg-Skolen, bestyres af overretssagfører C. Manthey-Wagner, København, og de to ovennævnte skolers rektorer.

- V. *Dansk-Legatet* bestyres af rektor og tildeles hvert år den elev, der opnår den største eksamen i dansk og historie.
- VI. *Dr. Andreas Hanssens flidspræmie* uddeles hvert år til en flittig elev på Duborg-Skolen. Midlerne tilvejebringes ved renterne af en fru rektor Andreas Hanssen tilhørende obligation. Legatet bestyres af Duborg-Skolens rektor.
- VII. *Søstrene Dueholms legat* på ca. kr. 175,— bestyres af biskoppen over Ribe stift.
- VIII. *Sagfører Chr. Linde og hustrus familielegat*. For renterne købes smukke sølvgaver til flittige elever, der har afsluttet deres skolegang med afgangseksamen.
- XI. En *anonym Flensborger* har i en årrække skænket 3 fyldepenne som flidspræmier.
- X. *Sprogforeningen* (v. landsbibliotekar Jacob Petersen) skænker hvert år en bogpræmie til elever, der afslutter skolegangen på Duborg-Skolen.
- XI. *Danmarks Værns legat* uddeles een gang om året med ca. kr. 100,— til en nuværende eller tidligere elev fra Duborg-Skolen efter rektors indstilling.
- XII. *Mindelegat for frøken Marie Fink fra Bøffelkobbøl* uddeles een gang årlig til en elev på Duborg-Skolen. Legatet bestyres af pastor J. P. Skjoldborg, Sønderborg, og rektor indstiller efter samråd med skolens lærerkollegium.
- XIII. *Flensborg-Samfundet* har hvert år i en årrække skænket en smuk bogpræmie til en historieinteresseret elev i afgangsklassen.
- XIV. *Legat for dansksindede studenter fra Flensborg eller det øvrige Sydslesvig*. Brødrene Oscar og Alfred Haastrups mindelegat uddeles i 2 portioner á kr. 600,— årligt og kan søges af værdigt trængende dansksindede studenter, der ved fødsel eller opvækst er knyttet til Tønder by og amt eller til Flensborg og Sydslesvig, og som studerer pharmaci eller kemi. Ansøgningsskemaer fås ved henvendelse til legatets sekretær, landsretssagfører Boye Hartmann, Tønder.

Duborg-Skolens legatfond

Ved morgensangen på skolens fødselsdag (15. oktober) forelagde rektor på lærerkollegiets vegne et forslag om at oprette et legatfond til støtte for nuværende og tidligere elever.

Rektor udtalte bl. a.:

»— Det er ikke morsomt for en skoleleder at tage imod udmeldelse fra en ellers velbegavet elev, med den begrundelse, at hjemmet ikke har råd til at lade barnet gå i skole ud over den skolepligtige alder for at få afgangseksamen, eller ikke har råd til at betale den eventuelle udgift til befordring.

Dobbelt trist er det, når man ikke ser nogen udvej for at hjælpe, men kun kan beklage.

Mellem år og dag er der mange, der har hjælp behov, ikke alene nuværende elever, men også elever, der efter normalt afsluttet skolegang ønsker at påbegynde en uddannelse, og efter pengereformens gennemførelse er trangen til hjælp blevet betydelig større.

Legaterne ved skolen er få og ikke ret store, så de forslår ikke meget. Lærerkollegiet har derfor drøftet spørgsmålet og stillet forslag om at oprette et »Duborg-Skolens Legatfond«, hvis midler kan bruges til hjælp for nuværende og tidligere elever ved skolen. Spørgsmålet er blot at få begyndt indsamlingen, og var der noget naturligere, end at skolens nuværende elever gav de første bidrag, som en gave i anledning af skolens fødselsdag?»

Rektor nævnte forskellige muligheder for at få bidrag til legatfonden og udtalte bl. a. håbet om, at også tidligere elever, der nu sidder i gode stillinger, vil være med til at forøge fondets midler, så der derigennem kan ydes hjælp til flere elever, end det hidtil har været muligt at støtte.

»Sparebøssen«, en smukt dekoreret mælkejunge, blev under stor jubel halet frem, og i de følgende dage var alle på skolen flittige til at »besøge« den; enhver, der havde evne og vilje dertil, kunne yde sit bidrag, stort eller lille. Der indkom ialt 286,24 DM, et overmåde smukt resultat, når de økonomiske forhold her tages i betragtning.

På forslag af lærerne, der ved fødselsdagsfesterne havde opført »Eventyr på fodrejsen«, blev der givet en ekstra forestilling på Flensborghus. Der blev ikke forlangt nogen entré af de ca. 600 tilskuere, men da forestillingen var forbi, tog skuespillerne opstilling ved salens udgang og tog — med hatten i hånden — mod frivillige bidrag til legatfonden; der indkom 313,22 DM og kr. 34,80.

I de forløbne måneder siden starten har legatfonden modtaget mange bidrag, og legatfonden bringer også ad denne vej de mange bidragsydere, såvel enkeltpersoner som foreninger, institutioner m. fl. en hjertelig tak for de tilsendte beløb.

Legatfonden har nu en kapital på ca. kr. 4.000,— og ca. DM 800,—, og det er hensigten hvert år på skolens fødselsdag (15. oktober) at uddele legatportioner til værdige trængende elever; der vil senere blive udformet en fundats for fonden med nærmere bestemmelser for ansøgning og uddelelse af legatet.

Trangen til hjælp blandt vore elever er overmåde stor, ikke mindst under den arbejdsløshedsperiode, vi er inde i, og da renterne af den allerede indsamlede kapital forslår så lidt til løsning af de mest påkrævede opgaver, er legatfonden yderst taknemmelig for økonomisk støtte.

Bankkonto: Union-Bank, Flensborg.

Graasten Bank, Graasten.

Girokonto i Danmark nr. 72180.

Fadderskab for Duborg-Skolen

Når »Gymnasielærernes fadderskab« fra 1. april i år har påtaget sig at arbejde for Duborg-Skolen som fadderskabskreds, er der to grunde dertil: dels har vi ment, at et samarbejde vil blive frugtbarst mellem to kredse — i Sydslesvig og i Danmark — der ligger på samme linie, dels er opgaverne ved Duborg-Skolen ved de sidste års udvikling vokset så mægtigt, at den størst mulige støtte er fornøden. Vi har derfor ønsket efter evne at støtte det kulturelle danske arbejde for Duborg-Skolens elever.

Vi benytter da meget gerne lejligheden til her at sende Duborg-Skolen og dens store elevskare en hjertelig hilsen fra fadderskabet med de varmeste ønsker for det fremtidige samvirke.

P. f. v.

AAGE KNUDSEN,
formand.

Som det fremgår af ovenstående, har »Gymnasielærernes fadderskab« fra 1. april 1949 overtaget fadderskabet for Duborg-Skolen. Fra vor side skal der også her bringes en hjertelig tak for den overvældende tilslutning, forslaget om fadderskabets flytning til Duborg-Skolen har fået blandt kolleger i Danmark. Det er vort ønske, at der må blive knyttet stærke bånd mellem danske gymnasieskoler og Duborg-Skolen til glæde og berigelse for dansk ungdom på begge sider af grænsen.

H. J.

Duborg-Skolens forældreråd

valgt den 9. november 1948.

Advokat *Willy Johannsen*, formand,
sekretær *Hans Wolff*, næstformand,
landdagsmand, gårdejer *Christian Mahler*, Haurup,
pastor *Otto Warncke*,
repræsentant *Johannes Ankersen*,
bogholderske, fru *Else Wienke*,
fru *Cecilie Ketelsen*.

Duborg-Skolens rektor er rådets sekretær, men har ifl. vedtægterne ikke stemmeret.

Forældremøder

Skolen har i vinterens løb afholdt enkelte klasseforældremøder, hvor der først i to korte lektioner har været undervisning, så forældrene kunne få lejlighed til at følge en så vidt muligt normal undervisningstime. Bagefter har forældrene været samlet i festsalen til korte foredrag m. m. Møderne har vundet stor tilslutning, og ved sådanne aftener er der ved samtaler knyttet stærke bånd mellem hjem og skole.

Efter nytår har eleverne i flere klasser (2a, 3b og IRa) på eget initiativ og med klasselærerens samtykke og bistand indbudt forældre og lærere til et klasseforældremøde, hvor klassens elever havde det fulde ansvar for aftenens forløb. Tre sådanne møder har været afholdt i forårshalvåret med overvældende stor tilslutning.

For at give et indtryk af en af disse aftener aftrykkes her en stil, som en elev har skrevet efter festen:

Ebba Carstensen: *Skovvej.*

Gave fra Ny Carlsberg-Fondet.

1. real a's klassefest

Endelig oprandt den aften, vi så længselsfuldt havde ventet på. I aften skulle vi vise, hvad der var kommet ud af øvelserne, der havde været i uger! Ville det blive en vellykket fest? Ville det blive fiasko? Jeg må tilstå, at vi ikke var helt fri for at være lidt nervøse. Klokkeren halv otte skulle festen begynde. Hele eftermiddagen havde vi haft travlt med at pynte festsalen, hvor festen skulle finde sted. Bordene var dækkede og pyntede med små dannebrogssflag, og vaserne var fyldt med grønne kviste. Indbydelser til lærerne var delt ud, og vi havde indbudt forældrene.

Vi hørte fodtrin nede i gården. Det måtte være de første gæster! Karl-Heinz Langfeld tog pænt og galant imod gæsterne. Stående nede i døren bød han dem velkommen, hjalp dem tøjet af, for så at vise dem op til salen. — Snart var festsalen fyldt, og det var tid til at begynde. Vi marcherede ind i salen. Nu følte vi først ret, hvor festligt det hele var. Lysene strålede fra festsalens smukke lysekroner. På bordene stod der store tallerkener fyldt med kager, som forældrene selv havde bragt med.

Vi trådte op på podiet. Programmet var begyndt. Snart tonede sangen: »Omtumlet blev vor fødestavn« ud i salen. Denne sang kunne vi kalde vor egen, og vi var stolte deraf. Vi var jo den eneste klasse på skolen, der havde en egen sang. Vor klasselærerinde har selv skrevet den og tilegnet os den. Det blev vi naturligvis meget glade for. Da de sidste toner var døde hen, gik vi til vore pladser. Annemarie Hückstädt trådte nu frem og bød gæsterne velkommen. Hun overrakte en buket blomster til vor klasselærerinde og en til skolens pedel som en ringe tak for den bistand, de havde ydet os.

Svend Mahler og Arne Borg var de næste, der optrådte. Svend fremsagde digtet: »Venner, ser på Danmarks kort.« Med en så værdig stemme, som man ikke skulle have tiltroet ham, fremsagde han dette digt. Også Arne, som efter Svend fremsagde digtet: »Jeg spurgte de høge ved Flensborg fjord,« havde det rette tonefald i sine ord.

Den klapsalve, der fulgte dem til deres pladser, kunne de være glade for. — Med eet gik døren op, og ind løb ti piger, som var klædt helt i hvidt. Efter at de havde stillet sig op på podiet, begyndte deres folkedans, medens Alf akkompagnerede på klaver. Også de klarede deres ting. I næste nummer spillede Herbert, Gerhard og Edith Brodersen på violin og klaver, et stykke af Dussek og et af Beethoven. Ikke længe efter at musikken var endt, gik døren pludselig op igen, og ind trådte nogle mærkelige figurer. Man befandt sig uvilkårlig i slutningen af middelalderen. Det var et udtog af »Cant«, et drama af Kaj Munk, der skulle spilles. Heri var Edith hovedpersonen, idet hun spillede Anna Boleyn. Så var der Pery, en ung adelsmand, der spillede af Egon Reese, og Richmond, der spillede af Kirsten Back. Endvidere Karl-Heinz som Cromwell, Herbert som præst, og jeg selv fik den ærefulde og måske lidt uhyggelige rolle som skarpretter. Ingen af os havde lampefeber, og det var måske derfor, det lykkedes så godt for os. Vi var i hvert fald tilfredse og samtidig glade for, at vi havde overstået det.

Verner Andresen indledede nu pausen, og ordet blev givet frit. Pigerne gik rundt med kaffekanderne, og det varede ikke længe, før snakken gik lystigt. Vi havde den glæde, at vor rektor stod op og holdt en bordtale. Rektor blev efterfulgt af overbibliotekar Glahn, som også sagde et par pæne ord, både til og om os, og det glædede os naturligvis meget. En fællessang sluttede pausen. Det så ud til, at aftenen ville blive vellykket, og vi var alle i godt humør. Men vi blev dog lidt betænkelige ved at tænke på det næste, der skulle spilles, det var operaparodien »Kunigunde«. De medvirkende var Vibeke Johannsen som den søde Kunigunde, Lisa Tønnies som ridder Arthur og Marlene Ludvig som ridder Bertram.

Der var dog ingen, der blev skuffet. Især Lisas mandige røst og den drabelige kamp, der førtes mellem de to tapre riddersmænd gav anledning til megen morskab. Humøret og latteren steg, da Christa Sielof som næste optrædende fremsagde et digt, hun selv havde skrevet. Dette digt havde titlen »Fra en skoledag«, sådan som eleverne ser på den. Hun er genial, den Christa!

Så spillede Edith og Herbert for anden gang, men denne gang en polka af Strauss og »Forelle« af Schubert.

Og atter var det Ediths tur. Denne gang skulle hun opføre to danse. Den ene benævnedes: »Tarantella« og den anden »Hyrdesang«.

Slutningen nærmede sig. Endnu engang toned en fællessang gennem salen, hvorefter festen blev erklæret som afsluttet.

Vi var glade for, at det var gået så godt. Festen var vellykket, og det havde vi været så bange for, at den ikke skulle blive. Denne aften vil vi minde længe; men det bedste, vi fik ud af den, var, at vi blev knyttet nærmere til hinanden, og at vi blev bedre kammerater, end vi havde været det nogen sinde før.

»X«.

Duborg-Skolens foredragsrække

Tidligere har der på skolen været afholdt foredrag med adgang for alle interesserede, men på grund af krigen og den derpå følgende vanskelige tid har det i mange år været umuligt at planlægge foredrag. Nu, da vi er kommet ind under mere normale forhold, har skolen ønsket at genoptage sådanne foredragsaftener, og den store tilslutning, der hver gang har været af både yngre og ældre, har vist berettigelsen deraf; vi håber at kunne fortsætte i den kommende vinter.

I vinterens løb har der været afholdt flg.:

27. oktober:

Dr. phil. Vilh. la Cour: »Dansk folkegrunds ældste grænse.«

19. januar:

Kaptajn Knut Haugeland holdt foredrag om og viste farvefilm fra »Con-Ti-Ki-ekspeditionen« til Sydhavsøerne og fortalte bagefter gan-

ske kort om den aktion, en lille gruppe nordmænd, hvoriblandt kaptajnen selv, under Norges besættelse foretog mod Rjukan for at ødelægge fabriksanlægene, der anvendtes til fremstilling af det tunge vand.

28. januar:

Professor, dr. theol. K. E. Skydsgaard, København: »Kan tro og tænkning forenes?«

22. februar:

Seminarieforstander Harald Smith, Odense: »Det centrale i den demokratiske opdragelse.«

DANSK SUNDHEDSTJENESTE I SYDSLESVIG

har i det forløbne skoleår varetaget den lægelige undersøgelse af skolens elever.

Børneafdelingens leder, overlæge *F. Dalgaard* meddeler herom:

»Alle skolens elever er lægeundersøgt en gang i løbet af året på samme måde som på skoler i Danmark. Der er foretaget difterivaccination på alle ikke tidligere eller ikke færdig vaccinerede elever. — Reservelæge frk. *Hald* har holdt foredrag for pigerne i fortsættelsesklasserne om sexualhygiejne, og læge *Gangsted* har holdt foredrag om samme emne for drengene i samme klasser. — Skolesundhedsplejersken fru *Agerskov* har hver torsdag kl. 10—11 på skolen haft træffetid for eleverne.«

Lederen af tuberkuloseafdelingen, overlæge *Kai Hammer*, meddeler:

»442 elever blev færdigundersøgt; af disse blev 376 tuberkulinpositive røntgengennemlyst. Herved fandtes der ikke tegn til aktive lunge- eller kirtellidelser hos nogen af de undersøgte, således at der ikke i forbindelse med denne undersøgelse har været anledning til at foranledige nogen af skolens elever indlagt på sanatorium i Danmark.

60 tuberkulinnegative elever blev BCG-vaccineret mod tuberkulose; 10 elever er ikke færdigundersøgt på grund af fraværelse fra skolen, men disse vil senere blive gjort færdige sammen med efternølere fra andre skoler.«

KURSUS I BIBLIOTEKSBENYTTELSE M. M.

Fem af skolens klasser, to fortsættelsesklasser og tre 3. mellemskoleklasser, med ialt 148 elever, har i det forløbne skoleår på Flensborghus bogsamling under bibliotekar, frk. *Gaga Ottosens* fortrinlige ledelse gennemgået et 10 timers kursus i biblioteksbenyttelse.

Bogsamlingens leder, hr. overbibliotekar *Th. Glahn*, har velvilligst ladet udstationere 627 bind skøn- og faglitteratur på skolen. Bøgerne er fordelt i de 7 mellemskoleklasser, hvis elever på en ugentlig lånerdag får lejlighed til at bytte læste bøger. Det samlede udlån har i de forløbne måneder været 3.006 bd., heraf 505 bd. faglitteratur.

Foreningen NORDEN's prisopgave

11 af skolens elever udarbejdede en besvarelse af den af foreningen Norden stillede opgave for præliminærskolen:

»Fortæl om en af personerne i et værk eller en fortælling af Bjørnson.«

De deltagende elever var: IIRb Christian Danielsen, Erwin Fischer, Elfriede Karstens, Bruno Kramer, Helga Rasmussen, Marion Schönherr, Lilli Schwalbe, Wolfgang Wietz, og fra IRA: Edith Brodersen, Hanna-Luise Buschle og Hans Werner Krogh.

Dansklærerne i IIRb og IRA har i samråd med rektor udpeget de to bedste besvarelser, der indsendtes til bedømmelse til foreningen Nordens kontor. Disse besvarelser var skrevet af

Erwin Fischer IIRb og *Hans Werner Krogh* IRA,

der begge fik en bogpræmie (»Nordisk i tusind år«) af skolen for den udmærkede besvarelse; desuden vil de to elever modtage en boggave fra foreningen Norden.

Elevforeningen »Duborg«

Det var med stor forventning, at eleverne fra II realklasserne og I. s. så hen til den 22. september 1948. Der skulle den dag afholdes stiftende generalforsamling i en forening, der skulle have til formål at bringe eleverne fra de ældste klasser i nærmere forbindelse med hinanden. Det var ikke så underligt, at mange havde givet møde.

Franz Thomsen (I. s.) bød forsamlingen velkommen og gjorde rede for, hvad meningen med dannelsen af »ELEVFORENINGEN DUBORG« var. — Man enedes forholdsvis hurtigt om de principielle ting som love og valg af en bestyrelse på 7 medlemmer. Man vedtog endvidere, at der skulle afholdes to månedlige møder. Samme aften drøftedes foreningens fremtidige arbejde, og man kunne spore stor interesse allerede nu, thi der kom mange mere eller mindre gode forslag til diskussioner eller foredrag.

»ELEVFORENINGEN DUBORG« var altså nu blevet startet, og i det godt halve år, der er gået, har der været 11 mødeaftener med diskussioner (flygtningeproblemet m. fl.), foredrag (»Danske studenter gennem århundreder«, »Forskellen mellem dansk og tysk åndsliv« m. fl.) og lysbilledforedrag (»Gennem Syd-Afrika med Niels Bukh«, »En rejse i verdensrummet« o. s. v.).

Foreningen har selvfølgelig været udsat for kritik, men det er kun glædeligt, at foreningens arbejde bliver kritiseret af medlemmerne. Dels viser det stor interesse fra medlemmernes side, dels giver en god kritik bestyrelsen et fingerpeg, så den kan rette fejlene og forbedre foreningens arbejde.

Vi vil ikke glemme fra dette sted at rette en hjertelig tak til skolens rektor, som har været behjælpelig med at få foreningen startet, og som altid viser stor interesse og forståelse for »ELEVFORENINGEN DUBORG«.

I dag har foreningen 49 medlemmer, og det synes vi er helt godt til at begynde med. Dog håber vi til næste skoleår at kunne samle endnu flere elever for, som § 2 i foreningens love siger, derved at fremme kammeratskabet og ved diskussioner og foredrag at give eleverne en rigere udvikling.

H. A.

Lejrskolen på »Vesterled«

havde sommeren 1948 besøg af sikkert det mest brogede hold i lejrens historie. Det var i tiden 12.—26. august, da Duborg-Skolen sendte de elever derop, som af en eller anden grund ikke nåede med på sommerferie i Danmark. Ialt var det 14 piger og 29 drenge i alderen 12—19 år. De var

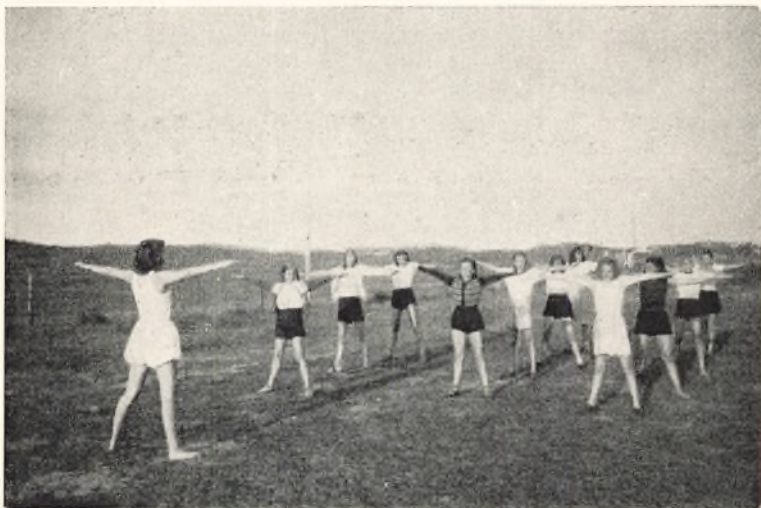

Lejrskoleholdet besøger Nr. Lyngvig fyr.

samlet sammen fra næsten alle skolens klasser — også fra »Chr. Paulsen-Skolen«, som indtil sommerferien jo endnu var anneks. Derfra var der det meste af et kursushold, som ikke var kommet med på ferie, fordi de endnu ikke kunne tale godt nok dansk.

Det blev trods den brogede sammensætning et udmærket lejrhold, fordi der blandt deltagerne var så mange gode elementer, som vidste, at det gjaldt om at være med til at drage opad og selv tage et nap med, når det drejede sig om f. ex. at lede morgengymnastik, håndbold, aftenunderholdning m. m.

Vesterhavsbadene spillede en stor rolle, og de tre store ture, til Hvide Sande, til Ringkøbing og til Tipperne, var de skelsættende oplevelser, som vil blive husket med glæde; det vidner dagbøgerne om.

Lotte leder gymnastikken på lejrskolen.

Nogen egentlig lejrskole blev det ikke, fordi det jo dog var i ferietiden, den fandt sted; men for øvrigt egner »Vesterled« sig heller næppe til den form for lejrskole, vi ellers kender til. Måleapparaterne kunne naturligvis tages med, men det vil ikke blive let at anbringe det vante »Uranienborg«. Sandet er for løst — i hvert fald i nærheden af hjemmet. Værre er imidlertid den kendsgerning, at ekskursionsmålene er for få — og for langt borte. Naturligvis kan naturfagsfolk få en hel del ud af et sådant steds ejendommeligheder; men hvad skal en stakkels historiker og sprogpædagog tage sig for derovre?

Alt i alt var det dog en udmærket lejr, og vi takker endnu engang på det hjerteligste for opholdet.

N. C.

Duborg-Skolens studenterkursusklasse i Randers

Med overflyttelsen af de danske gymnasielæreres fadderskab fra skolen i Tarup til Duborg-Skolen fulgte en indbydelse fra statsskolen i Randers til studenterklassen. Fra den 4.—9. april var eleverne gæster hos lærere og elever fra statsskolen, og opholdet blev udbytterigt både for værter og gæster.

Mødet onsdag aften d. 6. i industriforeningens lokaler, hvortil Sønderjydsk Forening og Højskoleforeningen havde indbudt, og hvor vort pigekor gav en glimrende koncert, samværet hos en meget aktiv ven af Sydslesvig den sidste aften, samt — ikke mindst — besøgene på statsskolen, hvor eleverne fik et levende indtryk af dansk gymnasieundervisning — alt dette bidrog til at knytte båndene mellem de danske, der føler noget for Sydslesvig, og os her syd for grænsen endnu fastere. Der er ikke tvivl om, at begge parter fik glæde af opholdet, og det er et nyt bevis for, at der trods de mørke tider alligevel er et stort flertal af danske, som står bag deres landsmænds sag og støtter den med ord og dåd.

Deltager.

Fortsættelsesklassernes Århustur

Vi var spændte på, om »Grænseforeningen for Århus og omegn« også i år ville påtage sig at invitere fortsættelsesklasserne; denne gang var der jo to — med ialt 60 elever.

Indbydelsen kom, og vi rejste. Det blev fru *Signe Petersen* og undertegnede, der fik overdraget ledelsen af turen, som foregik 6.—16. marts.

Programmet var som altid klart tilrettelagt, og det blev gennemført til punkt og prikke. Mens Trikotagefabrikken denne gang gik ud af programmet, blev Observatoriet og Jydsk Telefon taget op igen, og begge dele vakte stor interesse.

Det, der har imponeret os mest på turen, er måske dog plejehjemmenes udmærkede medvirken til, at eleverne mødte præcist. Der er grund til at rette en stor tak til disse plejehjem og adressere den til »Grænseforeningen for Århus og omegn«, hvis bestyrelse har erklæret, at dersom det virkelig er sidste år, Duborg-Skolen kan sende en fortsættelsesklasse derop, ville man hjertens gerne modtage en anden klasse i stedet!

N. C.

En tur til København i 1949

København: det var emnet både i skolen og i hjemmet. Der blev faktisk ikke talt om andet end om Københavneraturen.

Endelig kom da den anden april, den så længselsfuldt ventede rejsedag. I strålende solskinsvejr tog vi afsked med Flensborg. Efter circa ti timers rejse ankom vi til København, hvor vi blev anbragt rundt omkring i de mest forskellige hjørner af byen. Jeg var blevet inviteret af mine plejeforældre, som jeg boede hos i fjor, og det var jeg meget glad for. Det er en dejlig fornemmelse at komme ind i et hjem, man kender, især i en by som København.

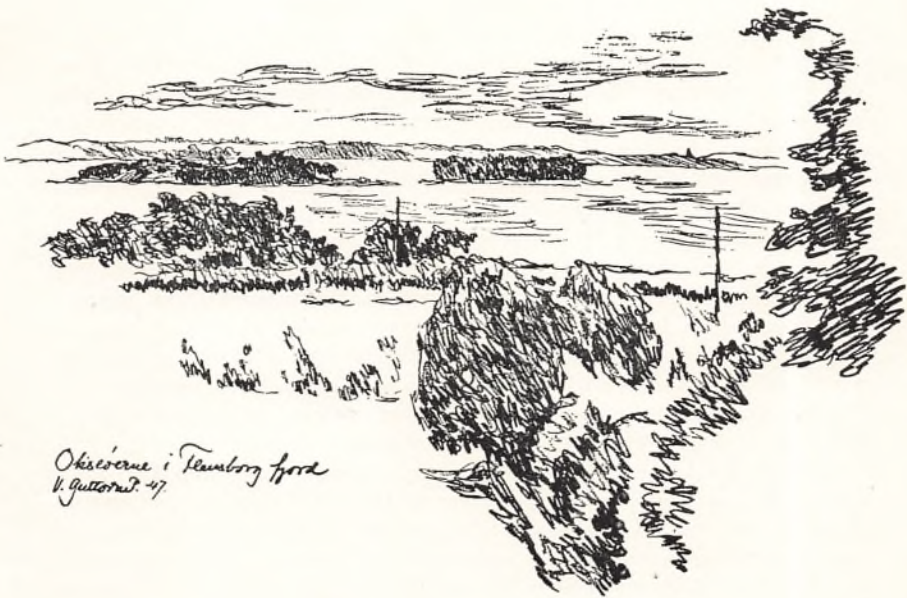
Nu fulgte nogle vidunderlige dage, der var udfyldt med et rigt program. En oplevelse jog den anden, og man fik knapt tid til at fordøje den ene; så efterfulgtes den af en ny. Fatte det hele kan man først nu; da det ligger bagved os. — Der var tusind ting, jeg kunne fremhæve, og det er meget svært at sige, hvad der har betaget mig mest, af den simple grund, at programmet virkelig var så godt udvalgt, at man faktisk blev nødt til at synes om alting. — Nej, der var for resten noget, som jeg personlig tør sige, der gjorde det stærkeste indtryk på mig; skønt man slet ikke bliver nødt til at rejse helt til København for at nyde det. Det er nemlig, at man går gennem gaderne uden at høre andet end danske lyde. Hvad det betyder for os her-nedefra, kan måske være vanskeligt at forstå for folk, der bor i Danmark. Men vi, som ikke hører andet end tysk og særlig de østprøjsiske dialekter, tager det som en gave. Det var altså det, jeg var mest glad for. Det skal selvfølgelig ikke betyde, at det sætter alle andre ting i skyggen, nej, tværtimod, det er jo knyttet tæt sammen med enhver lille enkelthed, om der nu kan være tale om et museumsbesøg med oplysninger på dansk, biograf med dansk film eller teater med et stykke, der er skrevet af en dansk forfatter.

Hvor havde vi glædet os til en forestilling i Det kongelige Teater! Hvad mon vi ville få at se? Da vi fik at vide, at det blev Bournonvilles ballet »Napolis«, var glæden selvfølgelig dobbelt stor. Og forventningen blev opfyldt! Det var et vidunderligt syn, vi fik at se. Ikke bare selve balletten, men hele rammen var så storslået, at jeg gik hjem med den fornemmelse: »Det var så kønt, at du vist tit vil trække det billede frem for dine øjne«. — Forestillingen begyndte klokken tre. Vi var alle sammen lidt trætte, fordi vi havde løbet rundt hele formiddagen, havde besøgt Københavns telefonhus, fået indblik i hele telefonvæsenet, hagefter set på forskellige ting i nationalmuseet og trasket gennem byen i det modbydeligste regnvejr, man kan tænke sig. Så snart vi kom ind i teatret, veg den lidt slappe fornemmelse. En festlig belysning satte et højtideligt præg på hele huset. I foyeren promenerede damerne med den hensigt at vise deres nye kjoler frem. En munter støj lå over hele forsamlingen, indtil det ringede ind til første akt. I et nu fandt publikum dets pladser, og stykket begyndte. I vort teater kunne det ikke have virket nær så prægtigt, fordi det havde været umuligt at frem-

trylle et så smukt scenebillede. Jeg har aldrig før set en så henrivende ballet! For mig var det en særlig oplevelse, fordi jeg indtil nu kun kendte ballet som udsmykning til en eller anden handling, ikke, som her, at det var balletten, der bar selve handlingen. — Pausen bød lejlighed til at betragte selve teatret. Hvor er det dog smukt! Skønt det i og for sig er temmelig stort, føler man det ikke som sådant, fordi udsmykningen er varm og hyggelig, især med hensyn til kongelogen og balkonerne. — For min skyld kunne balletten godt have strakt sig ud over syv akter! Teaterbesøget var blevet henlagt til en søndag, vor første dag i København. Det var en dejlig begyndelse, der blev afløst af et varieret program: Radiohuset, Frederiksborg slot i Hillerød, Kronborg slot i Helsingør, Burmeister og Wain, Berlingske Tidende og meget mere.

Bare, bare ikke tiden ville ile så hurtigt af sted! Uden at man lagde mærke til det, var afskedstimen kommet. Men jeg er overbevist om, at alle har fået mere ud af opholdet i København, end de turde håbe; og tankerne vil ganske afgjort tit kredse om den dejlige tur, som vi skylder studenteforeningen »Heimdals« en stor og hjertelig tak for.

Ruth.

Oksøerne i Femborg fjord
V. Gullerup. 47.

»Margrete-Koret«

*Flensborg danske mellemskolels pigechor.
(Duborg-Skolen og Chr. Paulsen-Skolen)*

»Margrete-Koret« under opholdet i Randers.

Sangen har altid været en budbringer for håbet og længselen i det danske kulturarbejde i Sønderjylland. Varmere og skønnere har den danske sang vel aldrig tonet end i danske sønderjyders mund. Morgensangen i de danske skoler har både for elever, lærere og de mange gæster nordfra været en bekræftelse på, at der er sind og vilje til at nå frem til en lysere dag.

Det er derfor kun naturligt, at også den danske korsang har været og er et stærkt fremtrædende led i Duborg-Skolens daglige liv og ved årets høj-tider og fester, ligesom eleverne gang på gang gennem årene har repræsenteret deres skole nord og syd for grænsen ved korsangen. Bl. a. gennem overlærer, frøken Inger Margrethe Ottosens mere end 20-årige dygtige og musikalsk fintfølede sangundervisning ved Duborg-Skolen har sangen opnået musikalske traditioner, der med rette har vundet hævd som forbilledlige for dansk, folkelig skolesang, såvel hvad valg af tekster og melodier som den sobre og hjertevarme fremførelse angår.

Med den stærke udvikling, som det danske skoleliv har fået i Sydslesvig efter 1945, blev ønskerne om og kravene til Duborg-Skolens kor endnu større, — og den stadig voksende elevtilgang sprængte samtidig de intime rammer, man tidligere havde virket under. Ved en koncert i Odd-Fellowpalæet som optakt til »Dybbøldagen« d. 13. april 1948, deltog således ca. 100 aktive

realister samt »De danske Spillemand« ved fremførelsen af skoledirektør Bernhard Hansens og organist Håkon Elmers korværk: »Fjorden blåner, hvor nordgrænsen går —« (en kantate tilegnet Duborg-Skolen) og ved en forældrefest d. 22. april samme år deltog ca. 450 elever som sangere. Denne udvikling i kvantitet ville let kunne medføre, at den gennem årene indarbejdede intimitet og finhed gik tabt på mere dynamiske virkemidlers bekostning, hvorfor skolens sangledere besluttede at oprette et mindre elevkor med prøver i elevernes fritid. Ved optagelsesprøven meldte der sig ca. 300 kvalificerede elever, hvorfor man besluttede i første omgang at oprette et rent pigekor. Da der samtidig skete en administrativ udskillelse af Chr. Paulsen-Skolen som selvstændig mellemskole, kom koret i virkeligheden til at bestå af 2 kor, nemlig 20 piger fra Chr. Paulsen-Skolen og 38 piger fra Duborg-Skolen, således at disse kor kan synge hver for sig til de to skolers festligheder og afslutninger, men udadtil i fællesskab repræsenterer Flensborg danske højere skoler.

Foruden de mange koncerter indenfor skolernes daglige liv har koret bl. a. sunget ved de danske skolers konfirmandfest i Det Tyske Hus og på »Folkkehjem« for Åbenrås Danske Samfund i anledning af Kong Frederiks 50-års fødselsdag. — Den 12. marts medvirkede koret ved en radiotransmission i den danske statsradiofoni i serien »Vore folkelige sange«.

Koret har i dag et stående repertoire på ca. 50 større og mindre danske korsange og har til opførelse af værker med strygeinstrumenter sin egen strygetrio (2 violiner og bratsch) ved 3 elever.

I tiden fra d. 2.—9. april foretog koret sin første større koncertrejse. Koret gav på denne rejse koncert i Århus (3/4 og 4/4), Randers (5/4 og 6/4), Ålborg (7/4) og i Hobro (8/4). Trods det anstrengende program med optræden hver dag blev det en udbytterig rejse for eleverne, der overalt var indkvarteret hos jævnaldrende kammerater. Ikke alene blandt tilhørerne, men også i pressen vandt korets kvalifikationer og præstationer udelt bifald. — »Flensborgbørnene sang sig ind i alles hjerter« var den mest almindelige overskrift, men nogle løsrævne sætninger kan vel bedst give pressens bedømmelse:

Jyllandsposten: »Flensborgpigeres sangpræstationer var en oplevelse. Med megen sans for de danske toner gengav de en række danske sange med fin beherskelse, kønt harmoniserede, rent og smukt gengivet. Med særlig glæde lagde man mærke til, hvor godt Flensborg-pigerne beherskede også det danske sprog.«

Randers Dagblad: »Mån kan med sandhed udtrykke sin forundring over, at der på en skole kan findes så mange smukke, rene stemmer. Udtalen var bedre end hos de fleste danske kor.«

Ålborg Amtstidende: »Det var en sang, der gennem kulturkampen havde fået en hel anden betydning og udtryksform, end vi er vant til herhjemme. Så unge korets medlemmer end er, har de alle lært betydningen bag verslinjerne og forstod at give udtryk for den.«

Hobro Stiftstidende: »Koret er beundringsværdigt godt sammensunget, og de klokkerene stemmer kunne ikke andet end fylde en med betagelse. Ikke blot teksterne og melodierne, men i mindst lige så høj grad pigernes foredrag af de danske sange beredte publikum en musikalsk oplevelse, som vil huskes længe.«

Himmerland: »Stemmerne havde i deres sprøde vellyd en klang som af solvklokker.« — »De unge piger, drengene og deres ledere, overlærere, frk. I. M. Ottosen og cand. mag. Søgaard Jørgensen, kan rejse hjem med bevidstheden om, at de ikke alene har glædet mange danske ved deres sang og musik. De har også været gode gesandter for den sydslesvigske sag.«

EKSAMENSOPGIVELSER

til

AFGANGSEKSAMEN 1949

DANSK

- Ira (*Bendtsen*) Hansen og Heltoft: Dansk læsebog for præliminærskolen, 2. udg. s. 4—9, 21—25, 36—39, 94—106, 111—13, 116—17, 120—23, 162—70, 179—85, 190—202, 223—27, 243—49, 250—54, 265—80, 294—304, 310—19, 342—53, 386—94, 400—05. Holberg: Jeppe på bjerget. Blicher: En landsbydegns dagbog.
- Irb (*Søgaard Jørgensen*) Hansen og Heltoft: Dansk læsebog for præliminærskolen, 2. udg. s. 4—9, 21—25, 63—64, 94—103, 107, 111—13, 120—23, 166—70, 197—202, 205—11, 223—27, 242, 243—49, 250—54, 265—80, 293, 316—19, 342—53, 400—05. Holberg: Den politiske kandidatøber. Oehlenschläger: Hakon Jarl. Blicher: En landsbydegns dagbog.

ENGELSK

- Ira + b (Frk. *Marie Paulsen*) Chr. Nielsen og Friis Hansen: Engelsk for mellemskolen IV, stk. 7, 8, 10, 15, 19, 26, 30 (35 ns.), V, stk. 1, 2, 5, 11, 14, 15, 17 (67 ns.). Boysen: Engelske digte (23 ns.).

TYSK

- Ira (*Th. Madsen*) H. Moe: Tysk novelledigtning s. 7—43, 70—92. C. Gad: Moderne tysk noveller s. 5—59, 138—76. Goethe: Egmont (Reclam). C. Gad: 100 deutsche Gedichte, s. 9, 13, 21, 22, 24, 28, 29, 31, 33, 34, 35, 50, 55, 57, 60, 66, 71, 92, 93, 96, 98, 100, 111.

- Irb (*Stig Hansen*) Goethe: Faust I (Østergaards udg.). C. Gad: Moderne tyske noveller. Kellermann: Die Katastrophe. Th. Mann: Tonio Krögers Knabenjahre. C. Gad: 100 deutsche Gedichte, s. 21—25, 27, 31—32, 41—44, 74—86, 93—96.

HISTORIE

- Ira (*Th. Madsen*) Ludvig Schmidt: Lærebog i historie f. mlsk. II, 17. udg., s. 1—230 (undtagen alt med petit).
Irb (*Ingvorsen*) som Ira.

GEOGRAFI

- Ira + b (*Beck*) C. C. Christensen: Geografi f. mlsk. II (undtagen Afrika).

MATEMATIK

- Ira (*Fru Ruth Larsen*) Ebbesen og Klintø: Aritmetik f. præliminærskolen, 2. udg. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk., 2. udg. + suppl. stof efter Jul. Petersen: Lærebog i plangeometri og trigonometri.
Irb (*Borgaa*) Ebbesen og Klintø: Aritmetik f. præliminærskolen, 2. udg. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk. (undtagen trigonometri). Udvendige røringcirkler.

NATURHISTORIE

- Ira (*Ejnar Olesen*) Balslev og P. Andersen: Lærebog i zoologi (undtagen krybdyr, padder og fisk). Abrahamsen og Balslev: Botanik f. mlsk. I, II, III, IV.

NATURLÆRE

- Ira (*Bernhard Hansen*) Sundorph: Fysik f. realklassen I—II.
Irb (*rektor*) som Ira.

Årets arbejde

RELIGION

- 1a (*Fru Signe Petersen*) Mortensen-Norrild: Bibelhistorie f. mlsk. s. 1—62, 121—39. Gennemgået ca. 10 salmer og bibelhistoriske sange.
1b (*Bendtsen*) Mortensen-Norrild s. 7—89. En del salmer gennemgået og lært.
2a (*Th. Madsen*) Mortensen-Norrild s. 46—114. Lært og gennemgået 10 salmer og bibelhistoriske sange.

- 2b (Fru *Anna Jensen*) Mortensen-Norrild s. 46—89, 144—81. Katekismus: Trosbekendelsen. 12 salmer og sange.
- 3a (Fru *Signe Petersen*) Læst og gennemgået et af evangelierne med henvisninger til de andre evangelier. Repetition af Det gl. Testamente efter Mortensen-Norrild.
- 3b (*Bendtsen*) Mortensen-Norrild s. 121—87. Nogle salmer.
- 3c (*Th. Madsen*) Mortensen-Norrild s. 121—200. Katekismus: De ti bud og trosbekendelsen. 10 salmer og bibelhistoriske sange gennemgået og lært.
- Is (*Martin Nørgaard*) Bibelkundskab: Marcusevangeliet. Kirkehistorie: Unitarismens, Baptismens og Metodismens historie.

DANSK

- 1a (Fru *Signe Petersen*) Hansen og Heltoft: Dansk læsebog f. mlsk. I. Jensen og Noesgaard: Skriftlig dansk f. mlsk. og Øvelsesstykker i dansk sproglære (1. mellems pensum). En del sange lært og gennemgået. Ugentlig diktat eller genfortælling.
- 1b (*Bendtsen*) som 1a.
- 2a (*Beck*) Hansen og Heltoft II. Jensen og Noesgaard: Skr. dansk og Øvelsesstykker (2. mellems pensum). Ugentlig diktat, genfortælling eller fristil.
- 2b (Fru *Anna Jensen*) som 2a.
- 3a (*Olesen*) Hansen og Heltoft III. Jensen og Noesgaard: Skr. dansk og Øvelsesstykker (3. mellems pensum). Svenske læsestykker v. Ida Falbe Hansen og Keller s. 1—19, 26—40. Ugentlig stil eller genfortælling.
- 3b (*Søgaard Jørgensen*) Hansen og Heltoft III, s. 1—35, 54—174. Jensen og Noesgaard (3. mellems pensum). Svenske læsestykker s. 1—56. Ugentlig stil eller genfortælling.
- 3c (*Grangaard Olesen*) Hansen og Heltoft III, s. 1—166. Jensen og Noesgaard (3. mellems pensum). Svenske læsestykker til skolebrug v. Axelsen, Dreyer m. fl. s. 1—9, 28—39, 40—43. Ugentlig stil eller genfortælling.
- Ira (Frk. *Astrup*) Hansen og Heltoft: Dansk læsebog for præliminærskolens ældste klasser s. 1—212. Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker i dansk sproglære f. realklasserne s. 1—24, 49—58. Holberg: Jeppe på bjerget.
- Irb (*Grangaard Olesen*) som Ira.
- Irc (Frk. *Ottosen*) Hansen og Heltoft: Dansk læsebog s. 1—110, 304—42, 355—96. Øvelser efter Jensen og Noesgaard: Dansk sproglære f. realklasserne. Holberg: Den stundesløse. Oehlsenschläger: Sct. Hansaften-spil. Marie Bregendahl: Per Guldgraver (Faglig læsning).
- Ird (*Bendtsen*) Hansen og Heltoft: Dansk læsebog s. 1—202. Holberg: Jeppe på bjerget. Oehlsenschläger: Sct. Hansaften-spil. Blicher: En landsbydegns dagbog.

- Is (*Grangaard Olesen*) Georg Christensen: Litteraturhistorie s. 5—113. Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur I, s. 18—26, 40—70, 90—93, 97—100, 113—15, 123, 153—56, 168—72, 194—98, 216, 218—20, 230—31, 234—35, 240, 243—46, 253—55, 263, 267—69, 272—78, 289—90, 316, 320—31, 343—45, 356—57, 366, 372—75. Ager-skov og Nørgaard: Svensk læsebog s. 5—11, 49—57, 86—103, 134—36, 141—47. Holberg: Jeppe på bjerget. Oehlenschläger: Aladdin. Stil hver anden uge.

ENGELSK

- I mellemskole- og realklasserne benyttes Friis Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk for mellemskolen med tilhørende øvelseshefter.
- 2a (*Ingvorsen*) I, II s. 1—15.
- 2b (Frk. *Ottosen*) som 2a.
- 3a (Frk. *Paulsen*) II s. 38—41, 46—49, 50—58, 60—80, III s. 5—18, 20—46, 54—58. Skriftlige øvelser efter øvelseshefte.
- 3b (Frk. *Paulsen*) som 3a.
- 3c (Frk. *Ottosen*) II s. 42—80, III s. 5—46. Skriftlige øvelser efter øvelseshefterne II og III.
- Ira (*Ingvorsen*) IV s. 16—22, 24—37, 39—55, 77—96, 107—09.
- Irb (Frk. *Poulsen*) III s. 32—34, 36—37, 40—41, 43—46, 48, 57—58, 60, 67—74, 78—83. IV s. 8—22, 24—27, 34—37, 39, 50—55, 64—74, 77—82.
- Irc (Frk. *Ottosen*) III s. 48—52, 60—84. IV s. 5—22, 24—37, 39—57, 64—74.
- Ird (*Ingvorsen*) III s. 32—34, 40—41, 43—46, 60, 62—65, 67—74, IV s. 7—11, 16—22, 24—27, 32—37, 39, 50—55, 64—74, 77—96.
- Is (Frk. *Paulsen*) Rosenmeier: A Modern English Omnibus s. 5—37, 66—123. Østerberg: English Poems s. 1—9, 11—18, 19—27. Brier: Engelske stiløvelser stk. 1—40. En ugentlig stil, oversættelse eller genfortælling.

TYSK

- 1a (Frk. *Møller*) Wiggers Smith m. fl.: Tysk II m. øvebog. W. Hauff: Das kalte Herz. Diktater, oversættelser, genfortællinger, enkelte fristile.
- 1b (*Niels Christensen*) som 1a.
- 2a (*Stig Hansen*) Wiggers Smith m. fl.: Tysk II s. 50—87, III s. 3—113 med øvehefter. Hansen Christensen og Brüel: Was lesen wir noch? Tavlestile, diktater, oversættelser, genfortællinger og enkelte fristile.
- 2b (*Th. Madsen*) Wiggers Smith m. fl.: Tysk III s. 3—113 m. øvehefte. Hansen Christensen og Brüel: Was lesen wir noch? Göttisch: Der richtige Fall. Ugentlig diktat eller genfortælling.

- 3a (*Stig Hansen*) Wiggers Smith m. fl.: Tysk IV s. 3—138 m. øvehefte. Kästner: Drei Männer im Schnee. Tavlestile, diktater, oversættelser. genfortællinger og nogle fristile.
- 3b (*Harck*) Wiggers Smith m. fl.: Tysk IV m. øvehefte. Mensing: Deutsche Sprachlehre m. øvehefte. Diktater, genfortællinger og fristile.
- 3c (*Harck*) som 3b.
- Ira (Frk. *Møller*) Gad: Moderne tyske noveller s. 59—106, 120—76. Schiller: Maria Stuart (1. akt). Kästner: Drei Männer im Schnee. Genfortællinger, oversættelser (studentereksamensopgaver) og fristile. Grammatik i tilknytning til skr. opgaver.
- Irb (*Harck*) Gad: Moderne tyske noveller s. 5—58. Chamisso: Peter. Grammatik efter Mensing: Deutsche Sprachlehre. Diktater, genfortællinger, fristile og grammatiske øvelser.
- Irc (Frk. *Møller*) Gad: Moderne tyske noveller s. 5—106. C. F. Meyer: Gustav Adolfs Page (Reclam). Schiller: Maria Stuart. Genfortællinger og oversættelser efter studentereksamensopgaver samt fristile. Grammatik i tilknytning til de skr. opgaver.
- Ird (*Th. Madsen*) Deutsches Lesebuch, Teil VI (Hamburg 1933), prosa s. 1—178, 189—219, poesi s. 269—382. Tysk formlære og syntaks gennemgået efter Mensing: Deutsche Sprachlehre, Ugentlig stil eller genfortælling.
- Is (*Th. Madsen*) Ingerslev og Vibæk: Deutschland, Land und Leute I. Heine: Die Harzreise. Fontane: Unterm Birnbaum. Hauptmann: Bahnwärter Thiel. Th. Mann: Tony Buddenbrooks erste Ehe (v. Winkler). H. Moe: Deutsche Sprachlehre s. 8—78. Gad og Moe: Tyske stiløvelser s. 1—35, 103—132. Stig Hansen og Hjejle: Einführung in die deutsche Literatur s. 163—175. Ugentlige skriftlige øvelser og stile (bundne emner) hver 3. uge.

FRANSK

- Is (*Stig Hansen*) Blinkenberg og Svanholt: Fransk begynderbog (1. udg.), s. 6—96. N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik.

LATIN

- Ireal (*Th. Madsen*) Mikkelsen: Latinsk begynderbog s. 1—26.
- Is (Frk. *Paulsen*) Cæsars Gallerkrig s. 1—37, 75—96.

OLDTIDSKUNDSKAB

- Is (*Ingvorsen*) Iliaden (Kragelunds udg.) I, II (1—277) og VI sang. Odysseen, VI, VII og IX sang. Bechtolsheim: Græsk mytologi.

HISTORIE

- 1a (Fru *Petersen*) Ludvig Schmidt: Historie f. mlsk. I, s. 1—125.

- 1b (*Th. Madsen*) samme bog s. 1—125.
 2a (*Niels Christensen*) samme bog s. 137—270.
 2b (*Frk. Astrup*) som 2a.
 3a (*Bendtsen*) I, s. 139—ud, II s. 1—56.
 3b (*Bendtsen*) som 3a.
 3c (*Niels Christensen*) II s. 1—118.
 Ira (*Niels Christensen*) II s. 1—118. Ottosens verdenshistorie til reformationen (i udtog). Historiske billedhefter I.
 Irb (*Bendtsen*) Ludvig Schmidt: Historie f. mlsk. II, s. 1—118.
 Irc (*Ingvorsen*) som Irb samt Historie I, s. 123—216.
 Ird (*Niels Christensen*) som Ira.
 IIra (*Th. Madsen*) Ludvig Schmidt: Historie II (hele bogen), Cohn, Hansen & Skovmand: Sønderjyllands historie, Henrik Madsen: Historiske billedhefter.
 IIrb (*Ingvorsen*) Ludvig Schmidt: Historie II (hele bogen).
 Is (*Ingvorsen*) Munch: Verdenshistorie I, samt II s. 1—106. Fossing m. fl.: Billeder til oldtidens historie og kultur, Bundgaard: Billedhefte I.

GEOGRAFI

- 1a (*Grangaard Olesen*) C. C. Christensen: Geografi f. mlsk. I s. 3—104.
 1b (*Frk. Møller*) som 1a.
 2a (*Beck*) Geografi I, s. 93—ud.
 2b (*Ingvorsen*) som 2a.
 3a (*Beck*) Geografi I, s. 126—ud og II, s. 1—89.
 3b (*Beck*) som 3a.
 3c (*Beck*) som 3a.
 Ira (*Beck*) Geografi II, s. 1—35, 132—217.
 Irb (*Beck*) som Ira.
 Irc (*Ingvorsen*) Geografi II, s. 1—35, 134—238 (17. udg.).
 Ird (*Ingvorsen*) som Irc.

NATURHISTORIE

- 1a (*Olesen*) Stockmar og Bøving Petersen: Zoologi I, s. 1—75, Abraham- sen og Balslev: Botanik f. mlsk. I. Lille flora.
 1b (*Olesen*) som 1a.
 2a (*Beck*) Zoologi I, s. 39—81. Botanik I—II. Lille flora.
 2b (*Beck*) Zoologi I, s. 39—81. Botanik II. Lille flora.
 3a (*Olesen*) Zoologi I, s. 75—105, II, s. 1—65. Botanik II—III.
 3b (*Olesen*) som 3a.
 3c (*Beck*) V. Balslev og Andersen: Zoologi f. mlsk. I, s. 105—24. Stock- mar og Bøving Petersen: Zoologi II, s. 3—36. Botanik II—III. Lille flora.
 Ira (*Beck*) Zoologi I, s. 76—105, II, s. 1—36. Botanik II—III. Lille flora.
 Irb (*Beck*) som Ira.

- Irc (*Olesen*) Zoologi II (hele bogen). Botanik III samt rep. af I—II. Lille flora.
 Ird (*Olesen*) som Irc.

FYSIK

- 1a (*rektor*) Rasmussen og Simonsen: Fysik f. mlsk. I, 13. udg., s. 1—57.
 1b (*rektor*) som 1a.
 2a (*Borgaa*) Fysik I, s. 58—ud. Rasmussen og Simonsen: Uorganisk kemi f. mlsk. s. 1—28.
 2b (*rektor*) som 2a.
 3a (*rektor*) Fysik II, s. 1—62 (12. udg.).
 3b (*Borgaa*) som 3a.
 3c (*Borgaa*) som 3a.
 Ira (*rektor*) Sundorph: Fysik for realklassen I og III.
 Irb (*rektor*) Fysik I og II.
 Irc (*rektor*) som Irb.
 Ird (*rektor*) som Irb.
 Is (*Beck*) L. Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og kemi for gymn. sproglige linier s. 5—83.

MATEMATIK OG REGNING

- 1a (Frk. *Astrup*) Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik I.
 1b (Fru *Anna Jensen*) som 1a.
 2a (*Harck*) Regning og aritmetik II. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk. s. 1—37. 1 ugentligt sæt hjemmeopgaver.
 2b (Fru *Anna Jensen*) som 2a.
 3a (Fru *Anna Jensen*) Regning og aritmetik III. Geometri s. 29—70. 1 ugentligt sæt hjemmeopgaver.
 3b (*Harck*) som 3a.
 3c (Fru *Anna Jensen*) som 3a.
 Ira (Fru *Ruth Larsen*) Regning og aritmetik IV. Ebbesen og Klintø: Aritmetik f. præliminærskolen s. 40—76. Jensen og Torsting: Geometri s. 27—83.
 Irb (*Borgaa*) Ebbesen og Klintø: Aritmetik s. 1—87. Jensen og Torsting: Geometri s. 1—89. Friis Petersen og Jessen: Regning I. 1 ugentligt sæt hjemmeopgaver.
 Irc (*Harck*) Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik IV. Jensen og Torsting: Geometri til s. 97. 1 ugentligt sæt hjemmeopgaver.
 Ird (*Borgaa*) Ebbesen og Klintø: Aritmetik s. 1—91. Jensen og Torsting: Geometri s. 1—89. Friis Petersen og Jessen: Regning I. 1 ugentligt sæt hjemmeopgaver.
 Is (*rektor*) Poul Mogensen: Mindre lærebog i matematik, 3. udg., s. 1—61.

Bogliste 1949-1950

Samtlige skolens elever får udleveret DEN DANSKE SANG.

RELIGION

- 1.—4. mellem. Mortensen og Norrild: Bibelhistorie f. mlsk. Desuden benyttes i enkelte klasser efter nærmere aftale: Katekismus, Det nye Testamente og salmebog.

DANSK

- 1m Hansen og Heltoft: Dansk læsebog f. mlsk. I. Jensen og Noesgaard: Skr. dansk f. mlsk. og Øvelsesstykker i dansk sproglære.
2m Dansk læsebog II ellers som 1m.
3m Dansk læsebog III og Falbe Hansen og Keller: Svenske læsestykker, ellers som 1m.
4m Dansk læsebog IV ellers som 3m.
IIr abcd Hansen og Heltoft: Dansk læsebog for præliminærskolens ældste klasser. Evald Jensen og Noesgaard: Øvelsesstykker i dansk sproglære. Hovedværker efter aftale.
Is Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur I. Ager-skov og Nørgaard: Svensk læsebog. Litteraturværker efter aftale. Georg Christensen: Litteraturhistorie.
IIs Falkenstjerne og Borup Jensen: Håndbog i dansk litteratur II. Oxen-vad: Vort sprog I—II. Heiberg: En sjæl efter døden.

ENGELSK

- 2m Friis Hansen og Chr. Nielsen: Engelsk f. mlsk. I—II m. øvehefterne I—II.
3m Engelsk II—III m. øvehefterne II—III.
4m Engelsk III—IV m. øvehefterne III—IV.
IIr abcd Engelsk IV—V m. øvehefterne IV—V.
Is Rosenmeier: A Modern English Omnibus. Østerberg: English Poems. Brier: Engelske stileøvelser.
IIs som Is samt Galsworthy: Loyalties (v. Skovgaard), The Dickens Reader m. noter. Iøvrigt efter aftale.

BØGER TIL TYSKUNDERVISNINGEN

efter nærmere aftale.

FRANSK

- Is Blinkenberg og Svanholt: Fransk begynderbog. N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik.

- IIs Henriques og Willemoes: Fransk litteratur i udvalg. Erik Bruun:
Fransk øvehefte. Iøvrigt som Is.

LATIN

- 4m og IIr Mikkelsen: Latinsk begynderbog.
Is Cæsars Gallerkrig.
IIs Cicero i udvalg v. Höeg (m. noter).

OLDTIDSKUNDSKAB

- Is Iliaden og Odysseen I—XII (v. Kragelund) m. kommentarhefter. Bechtolsheim: Græsk mytologi og Græske sagn.
IIs Herodots I bog (v. Chr. Thomsen). Bundgaard: Den græske kunsts historie. Fossing m. fl.: Billeder til oldtidens historie og kultur. Bundgaard: Billedhefte I. Aischylos: Perserne (v. Niels Møller). Sofokles: Antigone (v. Thor Lange).

HISTORIE

- 1m Ludvig Schmidt: Lærebog i historie f. mlsk. I.
2m som 1m.
3m Ludvig Schmidt: Historie II.
4m som 3m.
IIr som 3m.
Is Munch: Verdenshistorie I—II. Fossing m. fl.: Billeder til oldtidens historie og kultur. Bundgaard: Billedhefte I (oldtid og middelalder).
IIs Munch: Verdenshistorie II. Ilsøe: Nordens historie. Andrup, Ilsøe og Nørlund: Danmarks historie i billeder. Teksthefter: Th. A. Müller: Frederik d. Store. Steenbjerg: Kilder til Danmarks historie i 12. årh.

GEOGRAFI

- 1m C. C. Christensen: Geografi f. mlsk. I. Christensen og Krogsgaard: Atlas f. mlsk. og Atlas uden navne I.
2m som 1m.
3m C. C. Christensen: Geografi II. Christensen og Krogsgaard: Atlas f. mlsk. og Atlas uden navne II.
4m som 3m.
IIr som 3m og desuden Atlas uden navne I.
IIs W. F. Hellner: Geografi for det sproglige gymnasium.

NATURHISTORIE

- 1m Stockmarr og Bøving Petersen: Zoologi f. mlsk. I. Abrahamsen og Balslev: Botanik f. mlsk. I. Lille flora.
2m Botanik II ellers som 1m.

- 3m Zoologi II. Botanik III. Lille flora.
 4m Zoologi II. Botanik IV. Lille flora.
 IIr som 4m.

NATURLÆRE

- 1m Rasmussen og Simonsen: Fysik f. mlsk. I.
 2m som 1m samt Rasmussen og Simonsen: Uorganisk kemi f. mlsk.
 3m Rasmussen og Simonsen: Fysik II.
 4m som 3m samt Uorganisk kemi f. mlsk.
 IIr Sundorph: Fysik for realklassen I, II og III.
 Is Christiansen og Sophie Petersen: Fysik og kemi for det sproglige gymnasium.

REGNING OG MATEMATIK.

- 1m Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik f. mlsk. I.
 2m Regning og aritmetik II. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk.
 3m Geometri som 2m. Regning og aritmetik III.
 4m Geometri som 2m. Regning og aritmetik IV.
 IIra Ebbesen og Klintø: Aritmetik f. præliminærskolen. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk. Marcussen og Thøgersen: Opgavesamling til alm. forberedelseseksamen. Erlang: Fircifrede logaritmetavler, udg. B.
 IIrb Ebbesen og Klintø: Aritmetik for præliminærskolen. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk. Friis Petersen og Jessen: Regning I—II. Marcussen og Thøgersen: Opgavesamling til alm. forberedelseseksamen. Erlang: Fircifrede logaritmetavler, udg. B.
 IIrc Andersen og Damgaard Sørensen: Regning og aritmetik IV—V. Jensen og Torsting: Geometri f. mlsk. Marcussen og Thøgersen: Opgavesamling til alm. forberedelseseksamen. Erlang: Fircifrede logaritmetavler, udg. B.
 IIrd som IIrb.
 Is Mogensen: Mindre lærebog i matematik. Erlang: Fircifrede logaritmetavler, udg. B.
 IIs som Is.

Duborg-Skole lærernes private studentereksamenskursus

Oprettet 1948

I de to klasser med 45 elever, der tog afgangseksamen (alm. forberedelseseksamen) fra Duborg-Skolen sommeren 1948, var der adskillige elever, der ønskede — og også var velegnede til — en videregående undervisning med studentereksamen for øje. To af disse elever havde gået i dansk skole hele deres skoletid, og de øvrige 10 var i 1945 eller senere blevet overflyttet fra tysk højere skole (gymnasium, lyceum) til Duborg-Skolen. For eleverne var det en unaturlig tanke at flytte tilbage til den tyske skole, hvor de tidligere havde gået, for at læse videre til studentereksamen, og da der ikke fra dansk side kunne opnås officiel støtte til at udbygge Duborg-Skolen med et gymnasium (subsidiært kursus), besluttede lærerkollegiet fra sommeren 1948 at oprette et privat studentereksamenskursus. Lokale til undervisningen lejedes på Duborg-Skolen, og da samtlige skolebogsforlag, som vi henvendte os til angående skolebøger, viste overordentlig stor velvilje, var det os muligt med de pengemidler, der fra privat side var stillet til vor rådighed, at begynde kursus den 2. september 1948.

Kursus er af den nysproglige retning, og vi valgte at gøre det 3-årigt af flere grunde,

- 1) fordi et 2-årigt kursus får et eksamensjag over sig, så der ikke bliver den fornødne tid til fordybelse i og tilegnelse af det krævede stof,
- 2) fordi elever, der kun har gået få år i dansk skole, meget vanskeligt efter to års undervisning kan tilfredsstille de krav, der stilles ved studentereksamen i dansk, historie m. fl. fag.

Undervisningen på studenterkursus adskiller sig således ikke fra tilsvarende undervisning på et gymnasium i Danmark, men på anden måde er der forskel. For kursus gælder den bestemmelse,

- 1) at eleverne til eksamen opgiver fuldt pensum, d. v. s. alt, hvad der kræves læst i de tre år, og
- 2) at eleverne skal give møde for eksamenskommissionen i Danmark og eksamineres af denne.

Det er vort håb, at der må blive tilstået os visse lempelser m. h. t. eksamen, både fordi kursus opfylder alle de betingelser, der stilles for at opnå anerkendelse, og fordi vi — for elevernes egen skyld — i faget tysk, der naturligt er valgt som hovedfag, må stille krav, der ligger langt ud over det normale ved en dansk, nysproglig studentereksamen. Desuden må eleverne i fagene historie og geografi have et udvidet kendskab til forholdene vedrørende Tyskland.

Fag- og timefordelingen på kursus har for 1948/49 været:

Religion	1	pastor, cand. theol. M. Nørgaard
Dansk	6	adjunkt Grangaard Olesen
Engelsk (bifag)	5	» frk. Marie Paulsen
Tysk (hovedfag)	4	» Thomas Madsen
Fransk	4	» Rich. Stig Hansen
Latin	4	» frk. Marie Paulsen
Oldtidskundskab	1	cand. mag. Leif Ingvorsen
Historie	3	» » » »
Naturlære	2	adjunkt H. Beck
Matematik	2	rektor Henry Jensen
Gymnastik	2	{ lærerinde, frk. Grethe Biering
		{ adjunkt Grangaard Olesen
Sang	1	cand. mag. Sjøgaard Jørgensen

35

I afsnittet »Årets arbejde« s. 65ff. er anført det pensum, der i det forløbne år er gennemgået i kursusklassen, og i boglisten for 1949/50 er opgivet, hvilke bøger der agtes anvendt næste skoleår.

Samtlige timer på studenterkursus er af lærerne læst uden betaling, idet hver lærer ved skolen har forpligtet sig til vederlagsfrit at læse en ugentlig time for at »dække« de lærere, der har flere timer på kursusholdet. I det lange løb er dette selvfølgelig en ganske uholdbar ordning, og det er vort håb, at der med tiden vil vise sig en udvej, så studenterkursus kan opbygges på fuldt forsvarligt grundlag. Kursus sender en hjertelig tak til alle, der har vist forståelse for denne nye gren af det danske skolearbejde i Sydslesvig, tak til alle, både navngivne og anonyme, for tilsendte gaver til indkøb af skolebøger og undervisningsmateriale; uden disse gaver havde det ikke været muligt at oprette kursus, og i håb om, at interessen hjemme i Danmark for kursus' fortsættelse er i stadig stigen, vover vi at påbegynde en ny klasse efter sommerferien i år.

Duborg-Skolen, den 29. maj 1949.

Henry Jensen, kursusleder.

Studenterkursus'

bankkonto: Graasten Bank.

Girokonto nr. 61799.

VORT HJEMLAND

*Vort hjemland rummer minder
som intet sted i nord.
Ansgar har signet folket,
og Thyra hegnet jord.
Uffe stred ved Ejd'rens flod,
hvor grænsens sten i sekler stod.*

*End hvísker Isteds bøge
om sejrens sommerdag,
og bølgenyn ved Sankelmark
om død og nederlag.
Lyrskov kender kamp og mod,
og Slien suk af Eriks blod.*

*Og Sønderjyllands have
blev Danmarks sønners grav.
Her brast de gyldne strenge,
da unge livet gav.
Hvor døden blev på våren pant,
blev tåren håbets diamant.*

*Hver sommer blomstrer roser
på Flensborg kirkegård.
Og lærkesang i sommersonn,
hvor faldnes minder står,
er tonevæld om livet selv,
om dag, der gryr af tidens elv.*

Af Duborg-kantaten »Fjorden blåner«
Bernhard Hansen.

EFTERSKRIFT

Det skoleår, som nu snart er afsluttet, har været præget af stærk vækst. Ved årets begyndelse startedes — omend på privat basis — et studenterkursus, som vi håber det vil være muligt at udbygge i det kommende år. Antallet af elever, der går i skolen, er større end nogensinde tidligere, og mange flere ønsker at komme her. For at råde nogen bod på den derved opståede pladsmangel påbegyndtes i påskeferien en lokalemæssig udvidelse af skolen. Oven på festsalsfløjen bygges en etage, så der kan blive en gymnastiksal med tilhørende omklædningsrum og baderum for piger, og i tagetagen er det hensigten at indrette et fysiklokale, så den fremtidige undervisning i fysik kan drives mere eksperimentelt, end det hidtil har været muligt. Endvidere er der for tiden på grunden umiddelbart nord for skolen ved at blive rejst en barak, der med sine fire klasselokaler vil bevirke, at håndarbejds- og tegneundervisningen vil kunne gennemføres på en mere tilfredsstillende måde.

Tidligere års noget uregelmæssige skolegang og dermed mangelfulde undervisning kan endnu mærkes i de ældste klasser, men på de lavere klassetrin, 1.—3.-mellem, har vi opnået en standard svarende til tilsvarende klassetrin hjemme i Danmark; erfarne danske skolemænd, der har overværet undervisningen i flere klasser, har givet udtryk for dette.

Så godt som alle vore elever har een eller flere gange i årets løb været i Danmark, hvad enten det nu har været på ferieophold, til idræts- eller gymnastikstævner, på studierejser el. lign. For de forbindelser, der derved er knyttet mellem elever fra Duborg-Skolen og i Danmark foreninger, skoler og private hjem, siger vi en hjertelig tak. Disse rejser, hvor vore elever ofte har været sammen med jævnaldrende danske kammerater, er af uvurderlig betydning, ikke blot rent sprogligt, men i ganske særlig grad, fordi Duborg-eleverne derved kommer i nær kontakt med dansk kultur, dansk sædvane og dansk lynne. Dette bidrager måske mere end noget andet til, at vore elever føler sig draget af noget, der muligvis hidtil har været ret ubevidst, men som de nu føler er i samklang med deres inderste jeg.

Utallige gange har skolen haft besøg fra Danmark af rejseselskaber og enkeltpersoner; måske har vi på skolen ikke altid haft tid til at tage os så meget af dem, som vi gerne ville — det daglige arbejde må også passes —, men må jeg også her på skolens vegne sige en hjertelig tak for den store interesse, de besøgende har vist os ved at gæste skolen og måske overvære

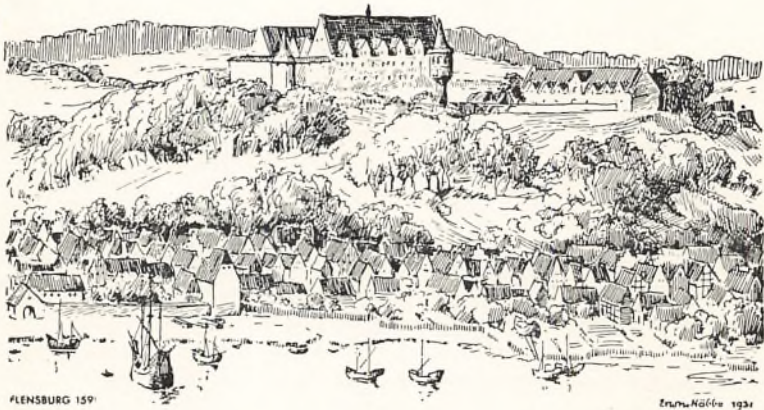
morgensangen i festsalen. Vi glæder os over, at store kredse i det danske folk interesserer sig for skolen, og at de, ligesom vi, føler, at arbejdet må gøres, og at det også bør udbygges i så stort et omfang, som sydslesvigerne ønsker det og finder det forsvarligt.

I årets løb har Duborg-Skolen fra nær og fjern modtaget mange gaver i form af tøj, bøger, penge m. m. For det altsammen sender jeg på elevernes og skolens vegne de mange givere en hjertelig tak. Dette år, med den stedse voksende arbejdsløshed, har været strengt for mange hjem, og gaverne har været til overmåde stor hjælp for adskillige elever; rørende er ofte den taknemmelighed, man møder, når det er muligt at hjælpe en elev, hvis hjem uforskyldt er kommet i vanskeligheder.

Tak til alle, både på den ene og den anden side af grænsen, for den hjælp og støtte, De har ydet Duborg-Skolen; vi er fælles i ønsket om, at arbejdet hernede må blive til glæde og velsignelse for den opvoksende, dansksindede ungdom i Sydslesvig, og kan det til tider se mørkt ud, fortvivler vi ikke, men arbejder trøstigt videre i sikker forvisning om, at landsdelens fremtid ikke netop behøver at forme sig, som vore begrænsede, menneskelige tanker i øjeblikket kan forestille sig den.

Duborg-Skolen, den 26. maj 1949.

HENRY JENSEN.

*Der lå det Duborg,
som Margrethe lod bygge,
vort hjemland til værn,
Flensburg at trygge.*

INDHOLDSFORTEGNELSE:

1. Vore unge, der faldt.....	3
2. Duborg-Skolens drenge faldne i krigen 1939-45 til minde. Referat af mindefest 4. marts 1949	9
3. Duborg-Skolen 1920—1949. — Et tilbageblik. Ved adjunkt Thomas Madsen, Flensborg	15
4. 25-års jubilarene	30
5. Alm. forberedelseksamen 1948	31
6. Fortsættelsesklasserne 1949	33
7. Duborg-Skolen	35
8. Karaktergivning og vidnesbyrd	36
9. Optagelse i Duborg-Skolen	37
10. Eleverne	38
11. Lærerkollegiet	46
12. Legater og gaver	48
13. Duborg-Skolens legatfond	49
14. »Gymnasielærernes fadderskab«	51
15. Forældrerådet og forældremøder	51
16. Duborg-Skolens foredragsrække	54
17. Lægetilsyn	55
18. Kursus i biblioteksbenyttelse, prisopgave m. m.	55
19. Elevrejser til Danmark	57
20. »Margrete-Koret«	62
21. Eksamensopgivelser 1949	64
22. Årets arbejde	65
23. Bogliste 1949/50	71
24. Studenterkursus	74
25. Vort hjemland	76
26. Efterskrift	77

